Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie w sprawie zgłaszanych uwag i wniosków do projektu uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej…" z lutego 2020r.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Odniesienie do uwag z opiniowania (art. 91 ust. 1 i ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym)						
Miasto Krosno	-	dot. zapisów dla m. Krosna, str. 143 Pkt. 1 Zapisy dla kodu działania PsOeUa	Propozycja zmiany zapisów w zakresie rodzaju wymienianych kotłów, powinna być dopuszczona wymiana na kotły kl. 5 na paliwo stałe nawet w przypadku posiadania przyłącza gazowego	Dopuszczona jest wymiana na węglowe kotły kl. 5 lub ekoprojekt nawet w przypadku przyłączenia do sieci gazowej.	W wielu przypadkach osoby nie chcą ogrzewać budynków gazem ze względu na wyższy koszt ogrzewania gazowego. Zamiana na ogrzewanie gazowe za pomocą niskotemperaturowych gazowych kotłów kondensacyjnych wymaga również znacznych zmian w instalacji grzewczej (wymiana rur, grzejników). Na podstawie wskaźników na str. 151, efekt zmniejszenia emisji jest porównywalny do kotłów gazowych.	Wyjaśnienie – zapis działania brzmi „Jedynie w obszarach, gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, powinna być dopuszczona wymiana na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania ekoprojektu." Powyższy zapis wskazuje, iż podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej powinno mieć pierwszeństwo, jednak indywidualne uwarunkowania mogą dopuścić inne rozwiązania.
		str. 147 Tab. 1-25 kod działania PsOeUa	Nierealna do zrealizowania ilość wymiany kotłów w latach 2021 i 2022 (1299 szt. w 2021 r. i 1298 szt. w 2022 r.)	Propozycja równomiernego rozłożenia ilości kotłów do wymiany na poszczególne lata.	Biorą pod uwagę ilości kotłów zgłoszonych przez mieszkańców do wymiany w ramach prowadzonych programów parasolowych na terenie m. Krosna w 2019 r. (74 kotły na pelet i 23 pompy ciepłą) oraz w	Wyjaśnienie - Szacowania do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej - zgodnie z nią do końca 2022 roku

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					2020 r. (96 gazowych kotłów kondensacyjnych), szacowana liczba kotłów do wymiany jest zbyt wysoka. Na podstawie kontroli Straży Miejskiej, zapisy w posiadanej inwentaryzacji pieców SALPS Atmoterm, są w wielu przypadkach nieaktualne. Równocześnie należy rozważyć, skąd miasto ma mieć dane dot. wymienianych pieców, gdyż nie ma obowiązku zgłaszania takiej wymiany.	wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy.
		dot. zapisów dla m. Krosna, str.158 Pkt. 2 kod działania PsInZe	Brak szczegółowych danych, co ma zawierać centralna ewidencja budynków jak również krótki okres wykonania inwentaryzacji. Brak jest zapisów prawnych do umożliwienia zbierania danych w tym zapisów RODO oraz brak źródeł finansowania zewnętrznego do wykonania tej bazy.	Określenie szczegółowych danych, co ma zawierać centralna ewidencja budynków. Zmiana zapisów umożliwiająca uzyskanie danych z WFOŚiGW w zakresie udzielonych dotacji w ramach programu „Czyste Powietrze" z danymi adresowymi.	Brak szczegółów danych co do zakresu inwentaryzacji i centralnej ewidencji. Brak jest informacji, kto ma prowadzić centralną inwentaryzację. Mając doświadczenie na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji w m. Krośnie dofinansowanego w ramach programu KAWKA, należy zaznaczyć, że utworzenie takiej bazy jest kosztowne i stanowi znaczny udział w budżecie miasta. Również problem może być z uzyskaniem wiarygodnych danych od mieszkańców.	W opisie działania zamieszczono informacje na temat niezbędnych danych do pozyskania w ramach inwentaryzacji, aby skutecznie realizować działanie PsOeUa oraz wdrażać uchwałę antysmogową.
		str.159 Pkt. 6 kod działania PsDoFi	Brak wsparcia finansowego na utworzenie doradztwa energetycznego.	Wpisanie źródła finansowania dodatkowego etatu dla doradcy energetycznego.	Jest to dodatkowe zadanie, które będzie finansowane z budżetu gminy związane z uchwaleniem: „Programu ochrony powietrza.", źródło finansowania.	Działanie nie ma na celu doradztwa energetycznego. Zmieniono nazwę działania na „Zorganizowanie doradztwa ws. poprawy jakości powietrza w

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						gminie (kod działania PsDoFi)"
		str.165 Pkt. 8 kod działania PsEdEk	Propozycja wyłączenia z obowiązku udziału z akcji ogólnopolskich	Zapis tylko przeprowadzenia akcji edukacyjnej dot. czystości powietrza 2 razy na rok.	Zmniejszenie do dwóch akcji umożliwi dotarcie do większej liczby mieszkańców przy tych samych kosztach przeznaczonych na edukacje.	Nie uwzględniono – udział w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych ma na celu zaktywizowanie pracowników gmin i starostw w temacie ochrony powietrza.
Burmistrz Miasta Dębica	negatywna	dot. zapisów dla miasta Dębica str. 145	Wskazane w programie ilości kotłów do wymiany w mieście Dębica w roku 2021 i 2022 w ilości 3 342 szt. o prognozowanej wartości ponad 50 mln zł, są niemożliwe do wykonania przy istniejącym stanie prawnym, aktualnych cenach paliw, możliwościach finansowych miasta i istniejących rodzajach dofinansowania w zakresie wsparcia mieszkańców. Wykonanie tak wysokich wskaźników w tak krótkim czasie jest możliwe tylko wtedy jeżeli ogrzewanie oparte na paliwie gazowym będzie zdecydowanie tańsze niż ogrzewanie paliwami stałymi jak również w przypadku otrzymanie wsparcia finansowego w postaci dofinansowania zewnętrznego w minimalnej wysokości 95% na wymianę starego źródła ciepła.	1.Wnioskujemy o nie rozkładanie ilości wymiany pieców na poszczególne lata, tylko wskazać liczbę wymiany źródeł ciepła w okresie obowiązywania programu. 2.Wnioskujemu o wprowadzenie w przepisach prawa instytucji umarzania kar i odraczania przez organy kontrolujące gminy w związku z realizacją programu POP. 3.Wprowadzenie bardziej restrykcyjnych zapisów w regulacjach prawnych w zakresie kontroli zakazów i nakazów wynikających a aktów prawa miejscowego (programów ochrony powietrza, uchwał w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.		1. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych wskaźniki realizacji działania muszą być określone na każdy rok obowiązywania Programu. 2. Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego. 3. Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego. 4. Gminy mogą starać się o środki w ramach programu STOP SMOG. 5. Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				2019 poz. 1396 z późn. Zm.), w sprawie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. 4.Gminy, na terenie których występują przekroczenie dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza powinny mieć dodatkowe programy wsparcia finansowego na realizację działań na ochronę środowiska, w tym wymianę kotłów, instalację OZE, termomodernizację. 5.Wnioskujemy o zmianę przepisów prawnych dla ułatwienia przeprowadzania inwentaryzacji budynków (w tym między innymi rodzaj ogrzewania), wprowadzenie wręcz obowiązku dla mieszkańców. 6.Przeprowadzenie analizy skali ubóstwa energetycznego i udzielenie wsparcia dla osób dotkniętych takim ubóstwem (rekomendacja wprowadzania programów osłonowych		6. Zarówno w zakresie programu Stop Smog, jak i Czyste Powietrze w ramach dotacji preferencje mają osoby ubogie energetycznie. 7. Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego. 8. Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego. O niezbędne zmiany w prawie krajowym samorządy województw będą wnioskowały na Konwencie Marszałków.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				dla najuboższych przez JST i zapewnienie wsparcia przez Samorząd Województwa). 7.Wprowadzenie w trybie ustawowym obowiązków prowadzenia ewidencji źródeł ciepła na terenie każdej gminy, zgłaszania przez mieszkańców do urzędu gminy informacji o zamontowaniu nowego pieca gazowego lub innego ekologicznego źródła ciepła (konieczność aktualizacji ewidencji). 8.Wprowadzenie w trybie ustawowym obowiązków przekazywania danych dla urzędów gmin z zakładów energetycznych, gazowych itp. na przykład na wniosek gminy.		
		Uwagi do wskaźników monitorowaniu postępu realizacji programu (str. 281)		Proponowane wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych jak: - Liczba przeprowadzonych termomodernizacji (sztuki) -ogrzewanie gazowe (sztuki);	Jednostki Samorządu Terytorialnego nie prowadzą takich ewidencji, istnieje konieczność ich pozyskania i zapewnienia ich pozyskania w trybie ustawowym (informacje od mieszkańców, firm prowadzących działalność na terenie danej gminy oraz przedsiębiorstw energetycznych i gazowniczych.)	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza”, z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				- przyłącze do sieci gazowej (sztuki); - odnawialne źródła energii (sztuki); - ogrzewanie na paliwo stałe (sztuki), - liczba wymienionych urządzeń grzewczych na paliwa stałe (sztuki).		Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza
				Zwracamy się z prośbą o zwiększenie pomocy dedykowanej specjalnie dla samorządów związaną z wymianą źródeł ciepła, a szczególnie tym, na terenach, których występują przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza. Ponadto warto zasygnalizować problem zmniejszania przychodów budżetów samorządów w konsekwencji pandemii korono wirusa. W tej sytuacji bez wsparcia finansowego ze strony Zarządu Województwa, Budżetu Państwa w postaci dodatkowych środków z Unii Europejskiej realizacja programu powinna zostać przesunięta w czasie.		W ramach programu STOP SMOG dostępne jest dofinansowanie dla gmin. W ramach RPO 2021-2027 preferencje finansowania inwestycji będą określone na etapie negocjacji z UE oraz przygotowywania poszczególnych konkursów i naborów. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska Sejmik Województwa jest obowiązany przyjąć program ochrony powietrza najpóźniej do 30 września 2020 roku.
Wójt gminy Żyraków	negatywna		Wymagany efekt ekologiczny jest niemożliwy do zrealizowania.		Zdajemy sobie sprawę, iż Gmina jest zobligowana do wypełnienia zobowiązań z zakresu ochrony środowiska i wypełniamy je w	Wyjaśnienie - szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			Na terenie Gminy Żyraków szacunkowa liczba budynków mieszkalnych wynosi 3699. W programie jest podane, iż liczba kotłów do wymiany to 2759. Biorąc pod uwagę, że w/w liczba dotyczy zmiany sposobu ogrzewania w około 75% budynków, a koszt wymiany to 58 965 tys. zł., powyższe założenia mogą być niemożliwe do osiągnięcia we wskazanym terminie tj. do 2023 roku. jak wiadomo możliwość pozyskania dodatkowych funduszy ze środków zewnętrznych jest obarczona koniecznością zagwarantowania wkładu własnego, co przekracza możliwości finansowe gminy. Trzeba dodać również, że w większości przypadków wymiana źródła ciepła powinna być poprzedzona termomodernizacją budynku z uwagi na wysokie straty ciepła. Możliwości finansowe Gminy nie pozwalają również na stworzenie gminnego systemu dotacji wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych w takiej ilości jakie są założenia programu. Na Gminę nałożono		miarę naszych możliwości. Gmina Żyraków jako Lider Projektu pn ”Odnawialne źródła energii w gminach partnerskich" wymieniła 49 pieców węglowych na kotły na biomasę. Poza tym uczestniczymy obecnie w projekcie ,,Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w domach prywatnych na terenie gmin należących do związku Gmin Dorzecza Wisłoki - projekt 3.3.1". W naszej Gminie wymienionych zostanie 106 pieców węglowych na kotły gazowe co stanowi ułamek zapotrzebowania. Brak dodatkowych Środków publicznych na ten cel przy obecnych obciążeniach Gminy innymi zadaniami, powoduje, że zachodzi obawa, iż nie zostaną one wypełnione w określonym terminie.	antysmogowej - zgodnie z nią do końca 2022 roku wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy. Gmina powinna wystąpić do WFOŚiGW o przyznanie dodatkowych środków na realizację działań (np. inwentaryzacji) wynikających z Programu ochrony powietrza.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			również obowiązek inwentaryzacji źródeł niskiej emisji oraz zorganizowanie doradztwa energetycznego co również wiąże się z bardzo dużym obciążeniem finansowym. Brak jest możliwości kadrowych. Pracownicy Gminy nie posiadają uprawnień, specjalistycznej wiedzy i urządzeń do przeprowadzania kontroli.			
Miasto Mielec	Pozytywna z uwagami	Wykaz i opis wszystkich planowanych do realizacji działań naprawczych w strefie podkarpackiej - Tabela 1-25, szacowana liczba kotłów, które powinny zostać wymienione na terenie strefy podkarpackiej celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026 strona 148.	W powyższym zapisie widnieją wskaźniki, które obligują Gminę do wymiany kotłów w następujących latach. Mielec (miasto) liczba kotłów do wymiany suma lata 2021-2026 1636 szt. i odpowiednio: 2021 - 500 szt. 2022 - 500 szt. 2023 - 159 szt. 2024 - 159 szt. 2025 - 159 szt. 2026 - 159 szt.	Proponowana zmiana to liczba kotłów do wymiany - suma lata 2021-2026 636 szt. i odpowiednio: 2021 - 118 szt. 2022 - 118 szt. 2023 - 100 szt. 2024 - 100 szt. 2025 - 100 szt. 2026 - 100 szt. oraz proporcjonalne zmniejszenie kosztów [tys. zł] przewidzianych do wydatkowania na ten cel.	Pismem nr ITG - OŚ.604.2.2017.LN-2 z dnia 09.01.2017r. wskazaliśmy, liczbę urządzeń grzewczych na paliwo stałe na poziomie 1000 szt. Była to wartość szacowana, ale jak pokazują: przeprowadzona w roku 2019 pełna inwentaryzacja dwóch osiedli (264 szt. kotłów węglowych) oraz prowadzona obecnie ankietyzacja (219 szt. kotłów), bliska wartości rzeczywistej. Biorąc pod uwagę dotychczas udokumentowane wymiany kotłów z terenu miasta: 2017 - 130 szt. (+15 szt. z obecnych ankiet), 2018 - 209 szt. (+25 szt. z obecnych ankiet), 2019 - 50 szt., planowane na rok 2020 - 109 szt. Programy ,,Parasolowe" (96 szt. gaz, 13 szt. pellet) oraz ok. 100 szt. wymiana na gaz – Program Gminny, należy uznać za zasadne zmniejszenie łącznej	Nie uwzględniono - szacowania do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej - zgodnie z nią do końca 2022 roku wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					ilości kotłów przewidzianych do wymiany z terenu miasta Mielca z ilości 1636 szt. na 636 szt.	
		W działaniu - zwiększanie powierzchni zieleni w miastach strefy podkarpackiej (kod działania PsObZi) strona 159-162	Powinno się dookreślić sformułowanie ,,powierzchni infrastruktury zielonej" - Niejednoznaczne zdefiniowanie powierzchni infrastruktury zielonej, może spowodować różnice interpretacyjne, a co za tym idzie możliwość nałożenia sankcji dla Gmin, ze strony organów kontrolnych.		Zobowiązanie nakazujące zwiększanie powierzchni infrastruktury zielonej (parki spacerowo - wypoczynkowe oraz zieleńce i tereny zieleni osiedlowej) w latach 2021-2026, rocznie o: 1%, jest niemożliwe do zrealizowania przez miasto Mielec w stosunku tylko do swoich zasobów. Wymagałoby to stworzenia ok. 282 ha zieleni urządzonej (obecny zasób gminnych terenów to ok. 620 ha). Przez powierzchnię infrastruktury zielonej powinno się rozumieć tereny biologicznie czynne na terenie gminy należące do wszystkich podmiotów. Jeżeli powierzchni infrastruktury zielonej dotyczyłaby tylko parków spacerowo - wypoczynkowych oraz zieleńców i terenów zieleni osiedlowej (miejskich) realny współczynnik to 0,01 %	Uwzględniono - W ramach działania rozszerzono katalog możliwych sposobów jego realizacji oraz zmniejszono wskaźniki realizacji działania, a także doprecyzowano stosowane wyrażenia.
		Tabela 2-2 Wzór tabeli ,,Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza'' (dla sprawozdawania przez samorządy gminne i powiatowe realizacji działań	Proponowane wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych jak: Liczba przeprowadzonych termomodernizacji (sztuki).	Proponuje się zapis – Liczba przeprowadzonych termomodernizacji (m2) budynku objętego działaniem.	W wyniku realizacji obowiązku sprawozdawczości zaobserwowano, że budynki wielorodzinne często termomodernizowane są etapami. Np. jedna ściana elewacji, bądź dwie ściany. W związku z tym nie można stwierdzić, że budynek został w całości	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza”, z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		naprawczych) 10 Wskaźnik(i) monitorowania postępu Tabela 2-2, Lp.10 strona 281			ocieplony i potraktować go jako jedną sztukę.	zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza
		W tabeli na stronie 281 - Tabela 2-2, Lp. 10 - zapis - Liczba wymian źródeł ogrzewania z paliwa stałego na przyłącze do sieci ciepłowniczej (sztuki)	Proponowane wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych jak: Liczba wymiany źródeł ogrzewania z paliwa stałego na przyłącze do sieci ciepłowniczej (sztuki);	Proponuje się zapis – Liczba wymian źródeł ogrzewania z paliwa stałego na przyłącze do sieci ciepłowniczej w Gminach w których istnieją budynki użyteczności publicznej posiadające kotłownie węglowe (sztuki).	Zapis dotyczący wymiany źródeł na paliwo stałe celem przyłączenia do sieci ciepłowniczej budynków użyteczności publicznej jest niemożliwy do zrealizowania z uwagi na to, że na terenie Gminy Miejskiej Mielec nie występują budynki użyteczności publicznej w których znajduje się kotłownia węglowa. Ponadto praktycznie wszystkie budynki wielorodzinne są podłączone do sieci ciepłowniczej lub w kilku przypadkach stosują ogrzewanie gazowe. Zabudowa jednorodzinna posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć gazową, jedynie nieliczne obszary nie są podłączone do sieci z uwagi iż podłączenie ich do sieci jest nieuzasadnione ekonomicznie - zwłaszcza dla mieszkańca. Zapis ten dla Gminy Miejskiej Mielec powinien zostać usunięty z uwagi na brak możliwości realizacji tego działania.	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza”, z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		W tabeli na stronie 281 Tabela 2-2, Lp. 10 - zapis - Przyłącze do sieci gazowej (sztuki)	Przyłącze do sieci gazowej (sztuki);	Proponuje się zapis - Przyłącze do sieci gazowej budynków, w ramach informacji będących w posiadaniu Gminy (sztuki).	Zapis ,,przyłącze do sieci gazowej" – Możliwość przyłączenia do sieci gazowej nieruchomości zamieszkałych czy budynków usługowych jest niezależny od Gminy jedynie od ww. podmiotów. Brak jest uregulowań prawnych w celu egzekwowania zapisu.	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza", z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza
		W tabeli na stronie 281 Tabela 2-2, Lp. 10 - zapis - Liczba wymiany źródeł ogrzewania z paliwa stałego na ogrzewanie gazowej (sztuki)	Liczba wymiany źródeł ogrzewania z paliwa stałego na ogrzewanie gazowe (sztuki).	Proponuje się zapis - Liczba wymiany źródeł ogrzewania z paliwa stałego na ogrzewanie gazowe w ramach informacji będących w posiadaniu Gminy (sztuki).	Gmina nie ma na bieżąco informacji, ile źródeł i kiedy zostało wymienionych na terenie miasta, ponieważ mieszkańcy nie mają obowiązku zgłaszania tego faktu. Gmina posiada informacje wyłącznie po przeprowadzeniu dofinansowania do wymiany źródeł oraz w ramach przeprowadzenia ankietyzacji na terenie miasta.	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza", z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		W tabeli na stronie 281 Tabela 2-2, Lp. 10 -	Ogrzewanie na paliwo stałe (sztuki),	Proponuje się zapis - Ogrzewanie na paliwo stałe spełniające normę nie niższą niż klasa 5 (sztuki)".	Zapis rozszerzony o ,,spełniające normę nie niższą niż klasa 5" – wykluczy możliwość wpisywania kotłów o niższych klasach.	Wyjaśnienie – tabela 2.2 to Wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza”, z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza.
		Ponadto należy usunąć zapis ze strony 282 który mówi o tym, że należy, wypełnić do 28 lutego po zakończeniu każdego roku, a następnie wydrukować potwierdzenie i z podpisem przesłać do Zarządu"	Informacje te są sprzeczne z zapisem ze strony 279, mówiącym o tym, że sprawozdanie powinno być przekazywane wyłącznie w wersji elektronicznej na portalu e-sprawozdawczość. Zapisy przedmiotowego dokumentu nakładają na gminy szereg obowiązków. Należy podkreślić, iż głównym problemem zapewne wszystkich gmin jest brak narzędzi, za pomocą których możliwe będzie uzyskanie niezbędnych informacji. Zwracam się z prośbą o zwrócenie uwagi na konieczność dokonania			Uwzględniono – wykreślono cytowany zapis.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			zmian w obowiązujących przepisach prawa, dzięki którym właściciele nieruchomości będą zobligowani do przekazywania niezbędnych informacji do wójta, burmistrza lub prezydenta np. w zakresie wymiany źródła ogrzewania.			
			Dookreślenie jakie informacje będą wystarczające dla wypełnienia obowiązku inwentaryzacji źródeł niskiej emisji (kod działania PSInZe).			Uwzględniono – w opisie działania dodano spis niezbędnych do pozyskania informacji.
			Zainicjowanie przez Marszałka Województwa, zmian legislacyjnych pozwalających gminom pozyskiwać informację od mieszkańców oraz zobowiązujących mieszkańców do przekładania informacji o posiadanym systemie ogrzewania (np. wymian użytkowanego źródła ogrzewania). Obecnie obowiązujące przepisy nie dają samorządom uprawnienia do pozyskania od właściciela budynku informacji o sposobie ogrzewania budynku.			Wyjaśnienie – trwają prace rządu nad ogólnopolskim systemem dot. ewidencji emisyjności z budynków mieszkalnych.
Miasto Boguchwała	-	(rys. 1-21), (rys. 1-52)	Jako obszar przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (rys. 1-21), oraz			Wyjaśnienie - Obszary przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych wskazane w Programie, nie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (rys. 1-52) został wskazany obszar obejmujący część gminy Boguchwała (część miasta Boguchwała, oraz część miejscowości Racławówka i Kielanówka). Obszar wskazanych przekroczeń został wyznaczony w oparciu o metodę modelowania matematycznego. Analiza całego opracowania wskazuje, że zanieczyszczenie powietrza jest pochodną gęstości zaludnienia oraz intensywnością działalności gospodarczej. Gęstość zaludnienia w Gminie Boguchwała jest zróżnicowana w znacznym stopniu, w związku z tym niezasadne jest zastosowanie tych samych narzędzi interwencji opisanych w programie do części zdiagnozowanej jako zawierającej przekroczenia oraz do pozostałych. Ponadto, w dobie coraz bardziej dostępnych powszechnych pomiarowych metod badania zanieczyszczeń powietrza, wydaje się zasadne, że diagnoza stanu powietrza powinna być oparta o wartości pomiarowe, a nie o			wynikają z analiz przeprowadzonych w trakcie opracowywania Programu, a zostały wskazane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Podkarpackim, Raporcie Wojewódzkim za rok 2018.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			modelowanie. Na podstawie diagnozy, co do której można mieć uzasadnione wątpliwości wyznaczono dla gmin zadania do realizacji. Do głównych należą: - szczegółowa inwentaryzacja źródeł niskiej emisji (obiektów, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe) w poszczególnych gminach strefy podkarpackiej, w których nie została ona do tej pory sporządzona, -opracowanie i przyjęcie przez samorządy gminne szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych gwarantujących realizację uchwały antysmogowej, -stworzenie przez poszczególne samorządy gminne systemu dotacji wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych, - zorganizowanie doradztwa energetycznego w gminie. Jeżeli chodzi o inwentaryzację źródeł niskiej emisji, jakkolwiek stanowi ona duże wyzwanie, zarówno logistyczne jak i finansowe, jest ona możliwa do wykonania. Natomiast należy w tym miejscu		Dla zobrazowania skali problemu należy przytoczyć przykład działań, które realizuje gmina Boguchwała w chwili obecnej. W ramach projektów realizowanych wspólnie z gminami zrzeszonymi w ramach Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego pn.: „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” oraz „Instalacja kotłów na paliwa stałe w gospodarstwach domowych - projekt parasolowy” został ogłoszony nabór chętnych do wymiany źródeł ciepła na ekologiczne. Dofinansowanie przewidywane w projekcie dla osób fizycznych wynosi do 85% netto. Nabór rozpoczął się 10 lutego 2020 r. W okresie od 10 lutego do 13 marca bieżącego roku (gdy nabór został zawieszony ze względu na pandemię koronawirusa), zgłoszono zaledwie 40 wniosków na wymianę źródeł ciepła. Biorąc pod uwagę niskie zainteresowanie programem, istnieje niewielka możliwość realizacji założeń projektu ROF. Porównując ilość chętnych do wymiany źródła ciepła, zgłoszonych w ciągu ponad	Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie kotły w wieku powyżej 10 lat. Wspólny wysiłek samorządu województwa oraz samorządów lokalnych

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			zauważyć, że właściciele nieruchomości nie mają żadnego prawnego obowiązku informowania o zmianie sposobu ogrzewania budynku. W związku z tym, może się okazać, że inwentaryzacja już po roku będzie nieaktualna, a samorząd nie będzie miał o tym wiedzy, tym samym monitorowanie realizacji programu będzie w poważnym stopniu zafałszowane. Na samorząd gminny, w tym wypadku - samorząd gminy Boguchwała, został nałożony obowiązek opracowania harmonogramu i stworzenia systemu dotacji dot. wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych. Skala rzeczowo finansowa inwestycji, zgodnie z tabelą 1-25 jest nierealna do realizacji. Ma jedynie wymiar papierowy, zapewniający wirtualne osiągnięcie założonych wskaźników. Projekt Programu Ochrony Powietrza w rozdziale 1.9.4. wskazuje potencjalne źródła finansowania działań naprawczych. Z przykrością należy zauważyć, że autorzy programu skupili się na		jednego miesiąca w gminie Boguchwała, do wskazanej w projekcie programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej liczby - 3 864 kotłów na okres lat 2021–2026 – wymaganie to jest niemożliwe do osiągnięcia.	powinien być ukierunkowany na rozpowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o obowiązujących aktach prawa miejscowego, tj. uchwale antysmogowej i Programie ochrony powietrza i wynikających z nich obowiązkach dla posiadaczy kotłów na paliwo stałe do 1 MW. Rozpowszechnianie wiedzy o obowiązkach, ale i możliwościach otrzymania dopłaty oraz skutkach zdrowotnych złej jakości powietrza powinno zmobilizować mieszkańców województwa do większej aktywności w zmianie sposobów ogrzewania.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			programach, których okres obowiązywania kończy się w roku 2020, natomiast główne zadania nałożone na samorządy, tj. wymiana kotłów ma nastąpić w latach 2021-2026. Program nie wskazuje żadnych realnych źródeł finansowania nałożonych zadań. Jednym ze wskaźników do monitorowania realizacji programu jest zwiększenie ilości terenów zielonych w miastach strefy podkarpackiej. Jako miernik tego wskaźnika przyjęto współczynnik terenów zielonych, który dotyczy parków spacerowo-wypoczynkowych oraz zieleńców i terenów zieleni osiedlowej. Wydaje się, że wskaźnik ten jest źle dobrany, pomija tereny zielone niekoniecznie będące własnością samorządu. Wskaźnik nie przekłada się na pokazanie realnej ilości terenów zielonych na danym obszarze. Ważnym czynnikiem, wpływającym na trudność realizacji działań proponowanych w projekcie programu ochrony powietrza dla			Wyjaśnienie - w Programie wskazano wszelkie dostępne programy finansowe, również te, które kończą się w 2020 roku, ale nadal dostępne jest jeszcze pozyskanie z nich dofinansowania, a w kolejnej perspektywie finansowej można się spodziewać wskazania podobnych priorytetów. W Programie zamieszczono opisy dwóch podstawowych źródeł finansowania wymiany kotłów, tj. Program STOP SMOG i Program Czyste Powietrze.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			strefy podkarpackiej jest brak obowiązku nałożonego przepisami prawnymi w zakresie raportowania oraz remontów bądź innych inwestycji związanych z wymianą źródeł ciepła. W celu zwiększenia skuteczności podejmowanych działań zasadnym byłoby dostosowanie wymogów prawnych.			Wyjaśnienie – pod uwagę wzięto wskaźnik dostępny w danych GUS, który wskazuje na ilość zieleni w obszarach zabudowanych. Uwzględniono - w ramach działania dot. terenów zielonych rozszerzono katalog możliwych sposobów realizacji oraz zmniejszono wskaźniki realizacji działania, a także doprecyzowano stosowane wyrażenia. Wyjaśnienie - Samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego.
Gmina Jeżowe	negatywna	(str. 134 projektu Programu)	W niniejszym podrozdziale zestawiono w tabeli			Szacowania do wymiany liczba kotłów

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego poprzez realizację uchwały antysmogowej	szacowaną liczbę kotłów, które powinny zostać wymienione do roku 2026. Na przykładzie Gminy Jeżowe do roku 2022 należy wymienić 2033 piece (do roku 2021 - 1017 szt., do roku 2022 - 1016 szt.), a do 2026 roku 118 pieców. W projekcie programu jak i uchwale antysmogowej wymiana kotłów, których wiek przekracza 10 lat powinna nastąpić do 2022 roku. Przy założeniu programu (str. 144) ilość kotłów w wieku powyżej 10 lat wynosi ok. 80-90 %. W naszej opinii taki zapis w programie powinien być doprecyzowany i oparty na konkretnej miarodajnej inwentaryzacji źródeł ciepła. Zakładając, że przy opracowanej przez Państwa szacunkowej liczbie kotłów podlegających wymianie na terenie naszej gminy, kotły w wieku powyżej 10 lat stanowią ok. 80-90 %, to ich szacunkowa ilość, która podlegać będzie wymianie do 2022 roku powinna wynosić ok. 1721, a nie 2033 tak jak to zostało oszacowane w tabeli. Na dzień dzisiejszy			wynika z zapisów uchwały antysmogowej - zgodnie z którą do końca 2022 roku wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Zmiany zapisów uchwały antysmogowej (odrębnego aktu prawa miejscowego) nie są możliwe w Programie ochrony powietrza. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy. Uwzględniono częściowo – zmniejszono

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			jednym z proponowanych przez nas rozwiązań, jest rozłożenie wymiany źródeł ciepła równomiernie na każdy rok, w wyniku czego wymianie będzie podlegało ok. 358 pieców rocznie. Po przeprowadzeniu inwentaryzacji program powinien zostać zaktualizowany odpowiednio do pozyskanych danych.			szacowaną do wymiany liczbę kotłów.
		(punkt 2 str. 158)	Według niniejszego opracowania to samorząd gminny odpowiada za wykonanie inwentaryzacji. Wykonanie inwentaryzacji przewidziano na rok 2021 r. i 2022 r. (punkt 2 str. 158). Jednocześnie przedmiotowy dokument zakłada, że w tych samych latach, mieszkańcy naszej gminy wymienią łącznie 2033 piece. W naszej opinii jest to nierealne i nie możliwe do osiągnięcia. W pierwszej kolejności powinna zostać wykonana szczegółowa inwentaryzacja, a dopiero			Wyjaśnienie – wymiana kotłów musi następować sukcesywnie w kolejnych latach obowiązywania Programu, gdyż obowiązek ten wynika z aktu prawa miejscowego – uchwały antysmogowej i nie można go odłożyć na lata po wykonaniu inwentaryzacji.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			później w oparciu o jej wynik należy określić i zaproponować ilość kotłów, które powinny zostać wymienione w poszczególnych latach. Naszą obawę budzi również informacja, iż ok. 80-90 % kotłów na terenie naszej gminy jest w wieku powyżej 10 lat. Dane te są parametrem wyjściowym do dalszych obliczeń, lecz nigdzie nie ma podanej informacji, ani też żadnych danych źródłowych, na jakiej podstawie ta liczba została oszacowana. Zakres dokładności aż o 10% jest bardzo rozległy. Zgodnie z danymi GUS za 2018 rok na terenie Gminy Jeżowe zlokalizowanych jest 2408 budynków mieszkalnych, z czego 264 jest ogrzewana gazem. Można przytoczyć tutaj dane GUS za 2015 r., - budynków mieszkalnych ogrzewanych gazem na terenie Gminy jest 210. Z tego wynika, że co roku przybywa jedynie 18 budynków mieszkalnych ogrzewanych gazem. Jak zatem mamy wyegzekwować, żeby 2033 właścicieli gospodarstw rolnych w ciągu dwóch lat wymieniły źródło ciepła. W			Liczba jak i wiek kotłów były szacowane m.in. na danych GUS, sprawozdaniach z realizacji dotychczasowych działań naprawczych oraz wykonanych w części gmin inwentaryzacjach. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy. Wyjaśnienie - wspólny wysiłek samorządu województwa oraz samorządów lokalnych powinien być ukierunkowany na

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			naszej opinii jest to nierealne do wykonania. Jedynym instrumentem zachęcającym (ale nie zmuszającym) indywidualnego właściciela gospodarstwa do wymiany źródła ciepła, jest możliwość skorzystania z dofinansowania na poziomie min 70% kosztów kwalifikowanych zadania.			rozpowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o obowiązujących aktach prawa miejscowego, tj. uchwale antysmogowej i Programie ochrony powietrza i wynikających z nich obowiązkach dla posiadaczy kotłów na paliwo stałe do 1 MW. Rozpowszechnianie wiedzy o obowiązkach, ale i możliwościach otrzymania dopłaty oraz skutkach zdrowotnych złej jakości powietrza powinno zmobilizować mieszkańców województwa do większej aktywności w zmianie sposobów ogrzewania. Wyjaśnienie - dostępne są źródła finansowania wymiany kotłów, tj. programy: Czyste Powietrze i Stop Smog. Zostały one zmodyfikowane, tak aby możliwość pozyskania dofinansowania była łatwiejsza i szybsza.
		(str. 158, 167 projektu Programu) Szczegółowa inwentaryzacja źródeł w poszczególnych	Do przeprowadzenia tego typu inwentaryzacji gmina będzie musiała zaangażować dodatkowe zasoby ludzkie, bądź też wynająć profesjonalną			Wyjaśnienie - inwentaryzacja będzie dokonywana na podstawie aktu prawa miejscowego jakim jest

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		gminach, których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe.	firmę. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku wygeneruje to dodatkowe koszty, którymi dodatkowo obciążona będzie jednostka samorządu. Nie jest nam również znany instrument prawny, na którego podstawie będziemy mogli dokonać inwentaryzacji tj. wejść do domu osoby prywatnej. Przeprowadzenie inwentaryzacji nie jest łatwe, wiąże się z kontrolą wszystkich gospodarstw, a następnie wprowadzeniem danych do centralnej ewidencji budynków. Jeżeli obowiązkiem gminy będzie wykonanie przedmiotowej inwentaryzacji, to samorząd powinien mieć możliwość uzyskania na to zadanie dofinansowania, np. tak jak w programie ,,Konkurs Azbest" gdzie wysokość dotacji wynosi do 80% do realizacji działania lub uzyskania innej pomocy która ułatwi przeprowadzenie przedmiotowej inwentaryzacji.			Program ochrony powietrza. Gminy mogą zwracać się o dofinansowanie działań z Programu ochrony powietrza do WFOŚiGW.
		Opracowanie szczególnych harmonogramów rzeczowo - finansowych gwarantujących realizację uchwały antysmogowej	W naszej opinii opracowanie harmonogramu rzeczowo-finansowego powinno nastąpić po przeprowadzeniu całej inwentaryzacji, a nie jak wskazuje punkt 3 str. 158			Wyjaśnienie – opracowanie harmonogramu po I etapie inwentaryzacji ma na celu jak najszybszą koordynację wymiany źródeł ciepła.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		(punkt 3 str. 158)	po zakończeniu I etapu			Harmonogram powinien zostać zaktualizowany po wykonaniu pełnej inwentaryzacji.
		Stworzenie przez poszczególne gminy systemu dotacji wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych (kod działania PsSyDo) - odpowiedzialny samorząd gminny.	Z przedmiotowego dokumentu wynika, że poziom finansowania wymiany kotłów powinien być dostosowany do możliwości finansowych każdej gminy. W naszej opinii w pierwszej kolejności należy zweryfikować ilość kotłów, które będą kwalifikowały się do wymiany, a także liczbę mieszkańców, którzy będą zainteresowani wymianą pieca na nowy. Dopiero później należy ustalić ewentualną wysokość dotacji dla osób fizycznych. Szacowana kwota potrzebna do zrealizowania wymiany kotłów na terenie naszej gminy wynosi 32 265 000 zł, z czego ponad 30 mln zł ma być wydane w ciągu dwóch najbliższych lat tj. do 2022 r. co w związku z ograniczoną dostępnością środków zewnętrznych spowoduje nierealne obciążenia finansowe gminy Jeżowe. Uważam, iż żaden z budżetów gmin nie udźwignąłby takiego obciążenia finansowego przy obecnie dostępnych		Gmina Jeżowe od wielu lat stara się o pozyskanie środków, które mogłyby przysłużyć się ochronie powietrza. Dostępne źródła finansowania ww. przedsięwzięć były często niedostępne z uwagi na kryteria dostępu tj.: do tej pory Gmina Jeżowe nie miała stwierdzonego braku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu i nie mogła wnioskować o środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020 działanie 3.3 poprawa jakości powietrza poddziałanie 3.3.2 i 3.3.3 dotyczących demontażu i likwidacji dotychczasowych źródeł ciepła, a następnie instalacji kotła gazowego lub odpowiednio na paliwa stałe. Podjęliśmy działania dotyczące zmiany tej sytuacji. W roku 2016 został złożony wniosek ,,Montaż instalacji OZE w budownictwie mieszkaniowym na terenie gminy Jeżowe", który obejmował również wymianę kotłów od mieszkańców gminy, jednak z uwagi na brak środków nadal znajduje się na odległym miejscu listy rezerwowej. Wspieramy mieszkańców	Wyjaśnienie - finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych. Wspólny wysiłek samorządu województwa oraz samorządów lokalnych powinien być ukierunkowany na rozpowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o obowiązujących aktach prawa miejscowego, tj. uchwale antysmogowej i Programie ochrony powietrza i wynikających z nich obowiązkach dla posiadaczy kotłów na paliwo stałe do 1 MW.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			źródłach finansowania i zainteresowaniu mieszkańców. Finansowanie działań naprawczych powinno być przede wszystkim uzależnione od dofinansowań z Narodowego Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej i funduszy unijnych, a nie wyłącznie z budżetów gminy, które to z roku na rok obciążane są coraz bardziej. Na dzień dzisiejszy nie można określić możliwości pozyskania środków unijnych gdyż nie uchwalono jeszcze budżetu na nową perspektywę finansową Unii Europejskiej.		poprzez pomoc doradczą oraz przy wypełnianiu wniosków w ramach programu ,,Czyste powietrze" realizowanego przez WFOŚiGW w Rzeszowie. Z informacji jakie napływają ,,Program Czyste powietrze" nie przyniósł założonych rezultatów. Sukcesywnie mieszkańcy w całym kraju wymieniają piece niespełniające wymagań, jednak wciąż ta liczba jest zbyt mała. Założenia programu i warunki uczestnictwa są często barierą. Mieszkańcy sygnalizują, że na chwilę obecną nie są jeszcze przygotowani i przekonani do wymiany obecnego źródła ciepła na kocioł gazowy, czy też na biomasę. Ponadto są to inwestycje złożone i nie kończą się jedynie na wymianie źródła ciepła. Sama wymiana pieca to zbyt mało. Wprawdzie spowoduje zmniejszenie smogu, jednak bez dobrej izolacji wzrosną koszty ogrzewania. W związku z tym wymiana pieca wiąże się często z dociepleniem budynków, wymianą stolarki okiennej i drzwiowej. Pociąga to za sobą kolejne koszty, na które nie zawsze mieszkańcy są przygotowani, a przysługujące dofinansowanie nie jest satysfakcjonujące. Program realizowany będzie w latach do 2029 r. Jednak nie wiadomo jaki przyniesie skutek i co najważniejsze, czy zwiększy się liczba osób chcących	Rozpowszechnianie wiedzy o obowiązkach, ale i możliwościach otrzymania dopłaty oraz skutkach zdrowotnych złej jakości powietrza powinno zmobilizować mieszkańców województwa do większej aktywności w zmianie sposobów ogrzewania. Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie kotły w wieku powyżej 10 lat.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					skorzystać z oferowanego wsparcia. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym, w związku z tym bardzo często następuje przesunięcie w terminie wymiany kotłów.	
		Edukacja ekologiczna (str. 164),	W ramach działania przewidziano m.in. przeprowadzenie akcji edukacyjnych dot. czystości powietrza i udziału w ogólnopolskich akcjach edukacyjnych (dwa razy w ciągu roku w latach od 2021 do 2026 roku). Średni koszt przeprowadzenia akcji edukacyjnej wynosi 7 000 zł (str. 164), co w okresie od 2021 do 2026 roku wyniesie ok. 84 000 zł. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację niniejszego działania jest samorząd powiatu jak i samorząd gminy. Proponuję aby wykonać akcje edukacyjne na poziomie samorządu powiatu przy udziale poszczególnych gmin wchodzących w skład danego powiatu. Dane zawarte w akcjach edukacyjnych są ogólne, mogą bazować min. na przepisach krajowych, uchwale antysmogowej województwa i danych ze stacji monitoringu powietrza zlokalizowanej na terenie powiatu (których			Wyjaśnienie - powiat i wchodzące w jego skład gminy mogą organizować wspólne akcje edukacyjne, jednak ich ilość musi być dostosowana do zapisów w Programie ochrony powietrza. Edukacja ekologiczna jest niezwykle potrzeba w celu uświadomienia społeczeństwa o złej jakości powietrza, wynikających z niej kłopotach zdrowotnych mieszkańców województwa oraz o koniecznych działaniach w celu poprawy sytuacji. Bez intensywnej edukacji ekologicznej realizacja nakazów i zakazów z uchwały antysmogowej i działań z Programu nie będzie postępować prawidłowo i w ustalonych terminach.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			nie ma wiele na terenie poszczególnych gmin). Wykonanie wspólnych akcji edukacyjnych pozwoli na ograniczenie kosztów ponoszonych przez gminy i powiaty w wykonaniu indywidualnych akcji edukacyjnych których informacje będą tożsame z pozostałymi. Wspólna akcja pozwoli na głębsze poznanie problemów związanych z ochroną powietrza w poszczególnych gminach i lepszą współpracę miedzy powiatem, a gminą.			
		Zakres i rodzaj działań krótkoterminowych oraz sposób postępowania	W naszej opinii działania krótkoterminowe w dalszym ciągu winny być kontrolowane przez straż miejską lub policję. Jesteśmy gminą, która nie posiada straży miejskiej /gminnej. Przy wyłączeniu policji z kontroli nie wyobrażamy sobie w jaki sposób pracownicy gminy mają kontrolować np. grillowanie które najczęściej odbywa się w weekendy? Na jakiej podstawie prawnej jednostka kontrolująca - pracownik gminy miałby prawo kontrolować kominki, de facto używane tylko rekreacyjnie, grille, urządzenia spalinowe?			Wyjaśnienie - Program ochrony powietrza jest aktem prawa miejscowego i na jego podstawie możliwe jest kontrolowanie gospodarstw domowych. W razie potrzeby straż miejska/gminna lub upoważnieni pracownicy gminy mogą poprosić Policję o pomoc w trakcie kontroli.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			Podsumowując, bardzo ważnym i niepokojącym aspektem opracowania całości POP jest zbyt duże koncentrowanie się na ograniczeniu emisji powierzchniowych. Wiodącym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest niska emisja, czyli emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m w skład której wchodzi również przemysł. I to właśnie na ograniczeniu tego źródła emisji należy skoncentrować się w pierwszej kolejności, a nie ingerować tak głęboko w życie ,,zwykłych" obywateli. Realizacja całości projektu spoczywać będzie w zbyt dużym zakresie na samorządzie gminnym. Gmina nie jest wydolna finansowo, osobowo i prawnie do wykonania nałożonych zadań. Jak wspomnieliśmy powyżej nierealnym jest wymiana w ciągu dwóch lat takiej ilości kotłów jaka zostaje narzucona na naszą gminę. Założenia programu przewidują zbyt głęboką ingerencję w dotychczasowy sposób życia mieszkańców naszej			Wyjaśnienie - podstawowym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest użytkowanie pozaklasowych lub klasy 3 i 4 kotłów na paliwa stałe o mocy do 1 MW. Emisje z instalacji przemysłowych (w tym z kotłów energetycznych o mocy powyżej 1 MW) objęte są odrębnymi regulacjami prawnymi, a wielkość emisji z tych instalacji jest ograniczana w ramach wydawanych pozwoleń emisyjnych. Wyjaśnienie - w Programie do realizacji działań wskazano nie tylko gminy, ale wszystkich użytkowników kotłów o mocy do 1 MW, w tym osoby fizyczne, prawne i przedsiębiorców.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			gminy. Znaczna część gospodarstw ogrzewana jest drewnem, które mieszkańcy sami pozyskują we własnych lasach tudzież w lasach wspólnot serwitutowych. Nie wyjaśniony został również fakt na jakiej podstawie prawnej i w jaki sposób gmina ma narzucić na danego mieszkańca obowiązek wymiany kotła w określonym terminie. Z uwagi na fakt, iż układ urbanistyczny naszej gminy powoduje trudności z dostępem do głównych linii gazowych (tj. dużo domów zlokalizowanych w drugiej czy trzeciej linii zabudowy przy wąskich uliczkach) znaczna część mieszkańców nie zdecyduje się na podłączenie do sieci nawet pomimo dotacji w wysokości hipotetycznie 80-90 %, ponieważ pozostały koszt wkładu własnego może znacznie obciążyć ich budżet domowy. Warto również wspomnieć, iż koszt ogrzewania gazem jest również uzależniony od stanu technicznego budynku. W domach lepiej zaizolowanych, o nowych oknach, drzwiach oraz			Wyjaśnienie - obowiązek wymiany kotłów wynika z dwóch aktów prawa miejscowego, obowiązujących wszystkich mieszkańców województwa podkarpackiego: uchwały antysmogowej i Programu ochrony powietrza. Wyjaśnienie – ani uchwała antysmogowa, ani Program ochrony powietrza nie narzuca konieczności wymiany kotłów węglowych lub na biomasę na kotły gazowe. Jeżeli istnieją warunki techniczne i

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			ociepleniu zewnętrznym koszt ogrzewania gazem jest mniejszy z uwagi na mniejsze straty ciepła. W naszej opinii podjęcie działań naprawczych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza w pierwszej kolejności powinno rozpocząć się od przygotowania odpowiednich przepisów prawnych, które umożliwiłyby przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji kotłów. Na podstawie zebranych danych należy przygotować szczegółową analizę problemu. Równocześnie należy pracować nad opracowaniem odpowiednich programów finansowania ze środków WFOŚiGW oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego dzięki którym istniała by realna możliwość na uzyskanie dofinansowania na poziomie min. 70% kosztów kwalifikowanych. Należy jednak podkreślić, że nawet pomimo odpowiednio przygotowanych			finansowe wymiana kotła na paliwo stałe na kocioł niskoemisyjny np. gazowy jest znacznie lepszym rozwiązaniem pod względem uzyskanego efektu ekologicznego. Jednak, gdy takie warunki nie występują, możliwa jest wymiana na kocioł na paliwo stałe, ale spełniający wymagania ekoprojektu. Wyjaśnienie - zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska Sejmik Województwa jest obowiązany przyjąć program ochrony powietrza najpóźniej do 30 września 2020 roku. Jednak samorząd województwa nie posiada kompetencji do zmiany prawa krajowego.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			programów i źródeł finansowania, bez odpowiednich regulacji prawnych na poziomie krajowym żadna jednostka samorządu terytorialnego nie będzie mogła zmusić swoich mieszkańców do wymiany źródła ciepła na ekologiczny.			O niezbędne zmiany w prawie krajowym samorządy województw będą wnioskowały na Konwencie Marszałków.
Miasto Stalowa Wola	negatywna		Po dokładnej analizie projektu uchwały należy stwierdzić, że założenia przedstawionego projektu są nierealne do zrealizowania w tak krótkim czasie i bez pozyskania konkretnej pomocy finansowej Państwa. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego poprzez realizację uchwały antysmogowej, zakłada wykonanie inwentaryzacji obiektów, w których do 2022 roku winna nastąpić wymiana kotłów na paliwa stałe, których wiek przekracza 10 lat. Oszacowana i przedstawiona w projekcie		Pragnę nadmienić, że w Gminie Stalowa Wola aktualnie realizowany jest program Ekomiasto Stalowa Wola - Wymiana Źródeł Ciepła w zakresie gazowych kotłów kondensacyjnych c.o. oraz automatycznych kotłów co. opalanych biomasą realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, OŚ Priorytetowa III. Czysta Energia, Działanie 3.3 Poprawa, jakości powietrza, Poddziałanie 3.3.1. Do tej pory wpłynęło 73 wnioski z gospodarstw domowych, w tym 49 na kotły gazowe i 24 na paliwo w postaci sprasowanej - pellet. Program obejmuje również budynki wielorodzinne, w których zostaną wymienione termy gazowe oraz nastąpi	Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie kotły w wieku powyżej 10 lat.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			uchwały ilość kotłów do wymiany na terenie Gminy Stalowa Wola do roku 2022 wynosi 1431 sztuk. Na ten cel Gmina musiałaby zabezpieczyć środki finansowe w wysokości 21 465,00zł, co niewątpliwie dość mocno obciążyłoby Gminę pod kątem finansowym. Działania naprawcze powinny być w głównej mierze uzależnione od dofinansowań ze środków zewnętrznych. Projekt nie wyjaśnia również, na jakiej podstawie prawnej można zmotywować mieszkańców do wymiany kotłów w terminach wymienionych w projekcie oraz nie zawiera szczegółowych danych z zakresu wymaganej inwentaryzacji. Wobec powyższego, aby zainteresować i zachęcić mieszkańców gminy do wymiany źródeł ciepła, należy w pierwszej kolejności jasno sprecyzować źródła dofinansowania dla osób fizycznych.		podłączenie do sieci ciepłowniczej. Działania, o których mowa powyżej nie wystarczą, aby w pełni zrealizować wymagania uchwały antysmogowej.	Wskazana szacunkowa kwota wymiany kotłów dotyczy nie tylko gminy, ale wszystkich podmiotów użytkujących kotły na paliwo stałe o mocy do 1MW. A więc nie jest to kwota, którą gmina musi zabezpieczyć na realizację działania. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy.
Gmina i Miasto Nisko	negatywna		Powodem negatywnego zaopiniowania w/w planu są czysto teoretyczne wskaźniki nałożone na Gminę Nisko nie mające pokrycia w stanie			Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			rzeczywistym. Nakładając czysto teoretyczne wskaźniki do osiągnięcia projektant nie wskazał źródeł finansowania celując całość kosztów na budżet gminy. Nałożone na Gminę Nisko zadania powodują obciążenie budżetu w wysokości kilkunastu mln. zł rocznie co jest nie możliwe do udźwignięcia z uwagi na konieczność realizacji innych zadań własnych. Programy rządowe i środki unijne są wskazane tylko teoretycznie bo jak wskazały lata minione nie pokrywają one rzeczywistego zapotrzebowania w tym zakresie. Dla przykładu RPO woj. Podkarpackiego w perspektywie 2014-2020 tylko dwukrotnie ogłaszał nabory na wymianę starych nieefektywnych palenisk węglowych nie gwarantując środków dla wszystkich potrzebujących. Rządowy program "Czyste powietrze" z uwagi na duże sformalizowanie procedur i niskie dofinansowanie nie gwarantuje realizacji narzuconych wskaźników. Dla przykładu: od początku funkcjonowania programu z terenu Gminy i			naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie pozaklasowe kotły. Wskazana szacunkowa kwota wymiany kotłów dotyczy nie tylko gminy, ale wszystkich podmiotów użytkujących kotły na paliwo stałe o mocy do 1MW. A więc nie jest to kwota, którą gmina musi zabezpieczyć na realizację działania. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			Miasta Nisko zostało złożonych zaledwie kilkanaście wniosków, ale do tej pory nie została podpisana żadna umowa na dofinansowanie. Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze brak uregulowań prawnych zobowiązujących właściciela nieruchomości do informowania służb gminnych o dokonanej wymianie pieca czy dokonanej termomodernizacji budynku w sytuacji kiedy dokonuje tego na własny koszt bez dofinansowania zewnętrznego. Poniżej zostaną omówione szczegółowo narzucone na Gminę i Miasto Nisko wskaźniki do osiągnięcia			Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy.
		Tabela 1-25 Szacunkowa liczba kotłów, które powinny zostać wymienione na terenie strefy podkarpackiej- str. 148 projektu programu.	Na Gminę i Miasto Nisko nałożono obowiązek wymiany 4429 szt. pieców w ciągu 6 lat (2021-2026) za łączną kwotę 66435 tys. zł. W pierwszych dwóch latach 2021 i 2022 narzucono wymianę 2092 szt. pieców rocznie! Program narzuca wymianę ponad 100% istniejących pieców. Według złożonych deklaracji w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy i Miasta Nisko			Uwzględniono – zweryfikowano i zmniejszono szacunkowa liczbę kotłów do wymiany.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			funkcjonuje 4342 gospodarstw indywidualnych (stan na marzec 2020) a projektant narzuca nam wymianę 4429 pieców czyli 87 więcej od liczby istniejących gospodarstw domowych. Narzucone ilości są czysto teoretyczne, nie mające pokrycia w rzeczywistości, nie uwzględniają już gospodarstw, które są podpięte do sieci ciepłowniczej i gospodarstw, które już wymieniły piece węglowe na gazowe. Dlatego też , z uwagi na bzdurny charakter wskaźnika ten punkt programu opiniuję negatywnie. Ilość pieców do wymiany powinna być określona w sposób rozsądny, uwzględniający możliwości techniczne i finansowe gminy oraz rzeczywistą ilość pieców do wymiany.			
		2. Tabela 1-32 szczegółowa inwentaryzacja źródeł niskiej emisji w gminach zaplanowana na lata 2021-2022.	Z uwagi na niechęć udzielania informacji na temat stanu istniejącego przez właścicieli nieruchomości 100% inwentaryzacja nie jest możliwa bez aktów wykonawczych zobowiązujących właściciela nieruchomości do udzielenia informacji w tym zakresie pod rygorem			Wyjaśnienie – wskaźnik procentowy inwentaryzacji odnosi się do przeprowadzenia ankietyzacji we wszystkich budynkach i mieszkaniach ogrzewanych indywidualnie. Zarząd Województwa zdaje sobie sprawę, że nie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			kary.			wszyscy mieszkańcy udzielą odpowiedzi.
		Tabela 1-30 Zwiększanie terenów zielonych w miastach strefy podkarpackiej - str. 162	Narzucony wskaźnik jest czysto teoretyczny i nie ma pokrycia w rzeczywistości. Obecnie ponad 50% powierzchni gminy stanowią lasy i tereny zalesione, około 37% terenów rolnych, a tylko 5.3% to tereny osiedlowe. Pod tym względem Gmina i Miasto Nisko jest w czołówce gmin w woj. Podkarpackim. Założony wskaźnik bazowy 0.13 % nie ma pokrycia w rzeczywistości. Ponadto projektant zakłada prawie 50% wzrost terenów zielonych co spowoduje konieczność pozyskania terenów zielonych w gminie w granicach 75-80% obszaru całej Gminy. Osiągnięcie tak wysokiego wskaźnika może wpłynąć negatywnie na dalszy rozwój gminy- braknie terenów pod inwestycje, rolnictwo oraz nowe rozwiązania komunikacyjne itp.		Tut. organ prowadząc postępowania administracyjne z zakresu wydawania decyzji o warunkach zabudowy każdorazowo określa poziom minimalny powierzchni biologicznie czynnej działki tj.: dla zabudowy mieszkaniowej min. 50%, dla zabudowy usługowej min.25%, dla przemysłowej min. 15%. Tak samo w przypadku sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego -zakładany minimalny poziom powierzchni biologicznie czynnej jest wysoki. Wskaźnik bazowy 0,13% dotyczył prawdopodobnie (brak wiedzy w jaki sposób został określony) jedynie terenów zielonych określanych w nowych MPZP, a nie z decyzji o warunkach zabudowy (których jest zdecydowanie więcej) stąd nie ma on odzwierciedlenia w rzeczywistości. Zauważa się również, że przy wzroście wskaźnika terenów zielonych w poszczególnych latach, w różny sposób traktuje się poszczególne gminy czyli 1%, 0.5%, 0.25%, co w naszej ocenie jest niesprawiedliwe i powinien być jeden wskaźnik dla wszystkich gmin. Proszę o przedstawienie algorytmu wyliczenia wskaźnika bazowego i uzasadnienia dla takiego algorytmu.	Wyjaśnienie - w opisie działania nad tabelą 1-30 wyjaśniono w jaki sposób określano wielkość wskaźnika dla każdego miasta. Założony wskaźnik bazowy 0,13 % dla Miasta Nisko to zgodnie z opisem kolumny drugiej, w tabeli 1-30 „Współczynnik terenów zielonych wg. GUS (2017) %”, przy czym do tego współczynnika GUS wlicza: parki spacerowo - wypoczynkowe oraz zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (informacja ta została zamieszczona pod tabelą). Uwzględniono - zgodnie z uwagą w ramach działania rozszerzono katalog możliwych sposobów jego realizacji oraz zmniejszono wskaźniki realizacji działania.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Tabela 2-23 str. 281 wzór sprawozdania	Mając powyższe na względzie gmina nie będzie w stanie podać wszystkich wiarygodnych wskaźników w corocznym sprawozdaniu. Jak już zaznaczono wcześniej brak jest możliwości wyegzekwowania informacji od właścicieli nieruchomości indywidualnych nt. ilości wymienionych pieców i liczby (powierzchni) ocieplonych budynków.		Wobec tak wielkich wątpliwości i zasygnalizowanych niedoróbek projekt POP opiniuję negatywnie w całości i wnoszę o jego dostosowanie do rzeczywistych możliwości Gminy i Miasta Nisko i do realnych środków zewnętrznych na dofinansowania zadań wymienionych w programie. Przyjęcie programu w niezmienionej wersji spowoduje paraliż finansowy gminy i narazi ją na kary finansowe ze strony WIOŚ-u z powodu nieosiągnięcia narzuconych wskaźników.	Wyjaśnienie – w trakcie edukacji ekologicznej należy uświadamiać mieszkańców o konieczności przekazywania informacji o wymianie kotłów. Ponadto w procesie wspomagania mieszkańców będzie możliwe pozyskanie niezbędnych informacji. Gmina powinna również występować do NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, jak i operatorów sieci gazowych i ciepłowniczych o informacje niezbędne do wypełnienia sprawozdań.
Gmina Gorzyce	negatywna		Ww. program nakłada bardzo dużo zadań do realizacji przez gminy i obarcza odpowiedzialnością za wykonanie nie wskazując konkretnych środków na ich realizację. Wskazane w programie źródła finansowania działań naprawczych w większości obowiązują do 2020r. Brak jest informacji odnośnie wielkości środków i źródeł w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2026, jakie będzie można pozyskać na realizację zadań wskazanych w programie. Jedno z zadań			Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			ujętych w programie na lata 2021-2026 wymiana kotłów grzewczych w ilości 2.204 szt., w tym na rok 2021-1.010 szt. na rok 2022-1.009 szt. jest niewykonalne ze względu na ilość oraz brak zapewnienia środków na ten cel. W wieloletniej prognozie finansowej dla Gminy Gorzyce na lata 2021-2026 nie przewidziano środków na wymianę kotów grzewczych, przy założeniu 30% wkładu własnego gminy w kwocie 10.080.000zł (wyliczono na podstawie kosztów realizacji zadania wskazanych w programie całość -33.060.000zł). Powyższy projekt programu nie uwzględnia możliwości finansowych budżetów gmin.			2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie pozaklasowe kotły. Wskazana szacunkowa kwota wymiany kotłów dotyczy nie tylko gminy, ale wszystkich podmiotów użytkujących kotły na paliwo stałe o mocy do 1MW. A więc nie jest to kwota, którą gmina musi zabezpieczyć na realizację działania. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy. Ponieważ liczba kotłów jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						kotłów na terenie gminy.
Burmistrz Pilzna	negatywna	Tabela 1-25 na stronie 145	Składam formalny wniosek o zmniejszenie ilości kotłów do wymiany na terenie Gminy Pilzno. Przedstawione ilości pieców podlegające wymianie, które zostały określone w tabeli 1-25 na stronie 145 w/w Programu dla naszej gminy są bardzo wysokie tj. w łącznej ilości na przestrzeni lat 2021-2026 to aż 2495 sztuk. Te założenia są niemożliwe do realizacji. Z uwagi na fakt iż teren Gminy Pilzno to tereny miejsko- wiejski większość gospodarstw wiejskich nie stać na wymianę starych, trujących kotłów bez wsparcia z zewnątrz. Istnieje duży problem, aby nakłonić mieszkańców z terenu naszej Gminy do wymiany pieców, co mogliśmy zaobserwować podczas naboru wniosków do projektu z zakresu wymiany źródeł ciepła w działaniu 3.3 Poprawa jakości powietrza. Przy dużym dofinansowaniu bo			Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie pozaklasowe kotły. Wskazana szacunkowa kwota wymiany kotłów dotyczy nie tylko gminy, ale wszystkich podmiotów użytkujących kotły na paliwo stałe o mocy do 1MW. A więc nie jest to kwota, którą gmina

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			aż 85% zainteresowanie było znikome. Zaledwie 73 Mieszkańców Gminy Pilzno zdeklarowało się na wymianę starych pieców węglowych. Jesteśmy jedną z niewielu gmin z terenu województwa podkarpackiego, gdzie na dużą skalę zainstalowano i wykorzystywane są kolektory słoneczne. Programem objęte zostały budynki zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz budynki użyteczności publicznej. W chwili obecnej zainstalowanych jest 1008 sztuk instalacji. Na przestrzeni ostatnich lat Gmina Pilzno zrealizowała szereg zadań inwestycyjnych z zakresu termomodernizacji budynków. Pozostał tylko jeden budynek będący własnością Gminy z ogrzewaniem na paliwo stałe, który także planujemy zmodernizować. W związku z powyższym konieczne jest dokonanie pilnej korekty wyznaczonych celów celem dostosowania działań do realnego, dużo niższego poziomu zagrożeń wymagających interwencji.			musi zabezpieczyć na realizację działania. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy. Wspólny wysiłek samorządu województwa oraz samorządów lokalnych powinien być ukierunkowany na rozpowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o obowiązujących aktach prawa miejscowego, tj. uchwale antysmogowej i Programie ochrony powietrza i wynikających z nich obowiązkach dla posiadaczy kotłów na paliwo stałe do 1 MW. Rozpowszechnianie wiedzy o obowiązkach, ale i możliwościach otrzymania dopłaty oraz

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						skutkach zdrowotnych złej jakości powietrza powinno zmobilizować mieszkańców województwa do większej aktywności w zmianie sposobów ogrzewania.
			Według danych z Banku Danych Lokalnych GUS (dostęp 01.04.2020) zgodnie ze stanem na 31.12.2018 roku (brak danych na chwilę obecną za rok 2019) na terenie Gminy Pilzno znajduje się 4392 budynków mieszkalnych, z czego 1478 gospodarstw domowych ogrzewa domy gazem (zużycie gazu na potrzeby grzewcze wyniosło w 2018 roku 13 054,70 MWh). Projekt Programu Ochrony Powietrza dla Strefy Podkarpackiej zakłada wymianę 2495 kotłów, co oznacza, że wymianie musiałoby ulec źródło ogrzewania w 85,6% budynków mieszkalnych w gminie spośród 2914, które nie ogrzewają budynku gazem.		Należy też zwrócić uwagę, że przyjęte wartości nie są poparte analizą stanu faktycznego, tzn. wiedzą o ilości poszczególnych rodzajów źródeł ciepła, ich wieku czy klasy energetycznej. Przykładowo w chwili obecnej jest realizowany projekt wymiany źródeł ciepła w gminie z dofinansowaniem dla mieszkańców w ramach, którego zostanie wymienionych zaledwie 73 kotłów na kotły wyższej klasy energetycznej. Gmina nie ma dostępu do informacji o rodzaju używanych przez mieszkańców kotłów ani o ich klasie energetycznej. Należy jednak przyjąć, że część budynków posiada już kotły dobrej jakości bądź na skutek wymiany bądź ze względu na okres oddania do użytkowania. Według danych GUS spośród wszystkich budynków mieszkalnych do użytkowania zostało oddanych w roku: 2015 - 59, 2016 - 45, 2017 - 58, 2018 - 64. Jest to łącznie 226 budynków w wysokim standardzie energetycznym, jaki musiał być spełniony ze względu na obowiązujące warunki techniczne oraz obowiązek	Wyjaśnienie - szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej - zgodnie z nią do końca 2022 roku wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Liczba kotłów wskazana w Programie do wymiany jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					uzyskania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku. Należy przyjąć, że budynki te posiadają efektywne źródła ciepła, choć gmina nie posiada informacji o ich charakterze.	
		Rysunek (str. 63).	Ponadto należy zwrócić uwagę, że zdefiniowane obszary przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (II faza) w strefie podkarpackiej w 2018r. nie obejmują terenu całej gminy, tylko jej część, co ilustruje rysunek zaczerpnięty z projektu POP (str. 63). Prócz tego zgodnie z informacjami w projekcie POP najbliższy, a więc najbardziej miarodajny punkt pomiarowy w Dębicy kod PkDebiGrottg nie prowadził pomiarów stężenia pyłów zawieszonych PM2,5 natomiast pomiary roczne dla pyłu zawieszonego PM10 nie wskazywały na występowanie przekroczeń, choć średniodobowe występowały (obszary Pk18sPkPM2,5a24 i Pkl8sPkPM2,5a28 dotyczą przekroczeń rocznych pyłów PM2,5). Rodzi to wątpliwości co do miarodajności pomiaru			Wyjaśnienie - Obszary przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych wskazane w Programie, nie wynikają z analiz przeprowadzonych w trakcie opracowywania Programu, a zostały wskazane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Podkarpackim, Raporcie Wojewódzkim za rok 2018.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			przekroczeń i podejmowanych na tej bazie dalszych działań.			
		rozdział 1.5	Należy również wskazać na to, że analiza map rozkładów zanieczyszczeń z uwagi na źródło pochodzenia (rozdział 1.5) wskazują, że znaczącym źródłem zanieczyszczeń pyłami zawieszonymi, zarówno PM10 jak i PM2,5 są emisje liniowe z przebiegających przez gminę dróg, które w wypadku gminy Pilzno charakteryzują się znaczącym natężeniem ruchu, a także z ciągników rolniczych. Analiza wydzielonego obszaru przekroczeń PkI8sPkPM2,5a24 wskazuje dodatkowo, że jest to także obszar intensywnej eksploatacji kruszywa naturalnego (Strzegocice-Zalew), co samo w sobie jest znaczącym źródłem zanieczyszczeń pyłowych (z eksploatacji samego kruszywa oraz z ciężkiego transportu drogowego). Powyższe elementy wskazują, że działania związane z wymianą kotłów jako tylko częściowo skorelowane ze źródłem pochodzenia zanieczyszczeń nie			Wyjaśnienie – mapy zamieszczone w rozdziale 1.5 pokazują lokalizację i rozkład emisji, co nie przekłada się wprost na rozkłady stężeń zanieczyszczeń. Analizę rozkładu wielkości stężeń w zależności od źródła emisji pokazano w tabelach 1-12 i 1-13. Wynika z nich, że: 1) W 2018 r. we wszystkich obszarach przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 w strefie podkarpackiej przeważała emisja lokalna z sektora komunalnego (z obszaru przekroczeń). 2) W 2018 r. we wszystkich obszarach przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 w strefie podkarpackiej przeważała emisja lokalna z sektora komunalnego (z obszaru przekroczeń). 3) W 2018 r. we wszystkich obszarach

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			przyniosą wskazanego efektu. Zwracamy również uwagę na fakt, że gmina nie posiada instrumentów prawnych, które umożliwiałyby doprowadzenie do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych nie będących w zasobach komunalnych gminy.			przekroczeń średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie podkarpackiej przeważała emisja lokalna z sektora komunalnego (z obszaru przekroczeń). Należy wyjaśnić, że sektor komunalny to ogrzewanie indywidualne budynków mieszkalnych i innych, jeśli użytkowany jest kocioł o mocy do 1 MW. Wyjaśnienie - na mocy aktu prawa miejscowego jakim są uchwała antysmogowa i Program ochrony powietrza osoby fizyczne, przedsiębiorcy i osoby prawne, jeśli są użytkownikami kotłów na paliwo stałe o mocy do 1 MW, muszą realizować zapisy ww. aktów.
		rozdziału 1.9.1 ,,Wykaz i opis wszystkich planowanych do realizacji działań naprawczych w strefie podkarpackiej,"	Zgodnie z zapisami rozdziału 1.9.1 „Wykaz i opis wszystkich planowanych do realizacji działań naprawczych w strefie podkarpackiej," jednym z zadań jest Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego poprzez realizację uchwały			Wyjaśnienie - zapis dot. osób i podmiotów odpowiedzialnych za realizację działania PsOcUa wyraźnie wskazuje, iż nie tylko gmina ponosi odpowiedzialność za jego realizację.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			antysmogowej (kod działania PsOcUa), który wskazuje na zmianę sposobu ogrzewania w lokalach ogrzewanych indywidualnie niskosprawnymi kotłami lub piecami na paliwo stałe. Wskazano tam wprost, że odpowiedzialni za realizację działania są użytkownicy kotłów na paliwo stałe do 1,0 MW: osoby fizyczne, przedsiębiorcy i osoby prawne, samorządy powiatowe odnośnie majątku powiatów oraz samorządy gminne odnośnie majątku gminy w gminach na terenie strefy podkarpackiej. Zapis ten jednoznacznie wskazuje, że nie można nałożyć na gminę obowiązku realizacji wymiany źródeł ciepła u osób fizycznych, gdyż wykracza to poza zakres kompetencji prawnych gminy.			
		tabela 1-31	Gmina nie ma też przełożenia na źródła finansowania działania wskazane w tabeli 1-31. Realnie nie jest możliwe pozyskanie w okresie 2021 - 2026 środków z RPO WP 2014-2020, a pozostałe wskazane źródła pomijają gminy.			Wyjaśnienie - gmina ma możliwość pozyskania finansowania z programu STOP SMOG. Powinna również wystąpić do WFOŚiGW o przyznanie dodatkowych środków na realizację działań

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						(np. inwentaryzacji) wynikających z Programu ochrony powietrza. Natomiast w ramach RPO 2021-2027 preferencje finansowania inwestycji będą określone na etapie negocjacji z UE oraz przygotowywania poszczególnych konkursów i naborów.
		(str. 157).	Dodatkowo wskazanie ilości kotłów wymagających wymiany będzie możliwe dopiero po realizacji zadania PsInZe Szczegółowa inwentaryzacja źródeł niskiej emisji (obiektów, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe) w poszczególnych gminach strefy podkarpackiej, w których nie została ona do tej pory sporządzona, które to zadanie zostało przewidziane do realizacji w latach 2021 - 2022 (str. 157).			Wyjaśnienie - działanie PsInZe musi być realizowane równolegle z wymianą kotłów, ponieważ zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska działania naprawcze można wskazać maksymalnie tylko na 6 lat.
		tabeli 1-32	Należy zwrócić jednak uwagę, że wymaga to wskazania innego źródła finansowania przy powierzeniu tego zadania gminie (zgodnie z zapisem z tabeli 1-32 jest to budżet gminy). Zadanie nie należy bowiem do zadań własnych i jeśli ma zostać zrealizowane konieczne			Wyjaśnienie - finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			jest przekazanie adekwatnych środków na jego realizację. Nieprawidłowe jest zatem wskazanie jako źródła finansowania budżetu gminy. Gmina nie wyraża także zgody na wpisanie do zadań gminy stworzenia przez poszczególne gminy systemu dotacji wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych (kod działania PsSyDo). Zakłada ono bowiem udzielanie wsparcia w całym okresie obowiązywania POP (2021 - 2026), przy braku wskazania źródeł finansowania poza budżetem gminy, który nie pozwala na realizację tego typu działania. Zapis, że ,,poziom finansowania wymiany kotłów powinien być dostosowany do możliwości finansowych każdej gminy" jest zbyt nieostry i może być interpretowany na różne sposoby.			finansowania był łatwiejszy i szybszy. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych.
		(str. 162)	Również jedno z działań przewiduje znaczące zwiększenie obszaru zieleni miejskiej na terenie Miasta Pilzna (str. 162) ze środków budżetu gminy - wzrost współczynnika terenów zielonych GUS z			Uwzględniono - w ramach działania rozszerzono katalog możliwych sposobów jego realizacji oraz zmniejszono wskaźniki realizacji działania.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			0,22% w roku 2017 do 3,22% w roku 2026 na co również nie wyrażamy zgody.			
Gmina Cisna	Pozytywna z uwagami	tabela 1-25 na str. 145	Przedstawiona w tabeli 1-25 na str. 145 ilość kotłów przewidzianych do wymiany do roku 2026 wydaje się zawyżona. Należy tu zwrócić uwagę, że nie wszystkie gospodarstwa domowe w gminie posiadają centralne ogrzewanie i nie wszystkie są zamieszkałe — wiele z nieruchomości stanowią domki letniskowe. Sytuacja finansowa Gminy Cisna nie pozwala na zaangażowanie środków własnych w realizację Programu Ochrony Powietrza. Bez wsparcia z funduszy krajowych czy unijnych założone cele nie są realne do wykonania dla budżetu gminy.			Wyjaśnienie - szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej - zgodnie z nią do końca 2022 roku wymienione powinny być wszystkie kotły starsze niż 10 lat co dotyczy około 80-90% urządzeń grzewczych na terenie województwa. Uchwała antysmogowa nie dopuszcza wyjątków w postaci np. domków letniskowych. Liczba kotłów wskazana w Programie do wymiany jest szacunkowa, może ona zostać zmniejszona, po wykonaniu inwentaryzacji i udokumentowaniu rzeczywistej liczby kotłów na terenie gminy. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						finansowania był łatwiejszy i szybszy. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych.
Gmina Pawłosiów	-	(tabela 1-25).	Gmina Pawłosiów kwestionuje szacowaną liczbę kotłów, które powinny zostać wymienione celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026 (tabela 1-25). Dla Gminy Pawłosiów podana ilość kotłów do wymiany wynosi 2 280 szt. Zgodnie z ewidencją numerów dla budynków na terenie gminy jest obecnie 2 572 budynków z nadanymi numerami. Wynika więc że w latach 2021-2026 powinno zostać wymienione około 89% ogółu urządzeń grzewczych.		Należy zwrócić uwagę, że część tych budynków zostało wybudowane w ostatnich latach gdzie montaż starych nieefektywnych źródeł ciepła jest zabronione lub zainstalowane zostały odnawialne źródła ciepła np. pompy ciepła, fotowoltaika. Równocześnie gmina uczestniczy w projekcie ,,Ekologiczne Partnerstwo Miasta Jarosławia i Gminy Pawłosiów" w ramach którego do roku 2020 zamierza wymienić 98 kotłów na terenie Gminy Pawłosiów. Gmina w latach 2017-2018 przeprowadziła ankietę wśród mieszkańców z której wynika wymiana 37 kotłów na kotły gazowe lub ekologiczne klasy 5. Zwrócić należy uwagę, że ankieta dotarta do nielicznej ilości mieszkańców. Gmina Pawłosiów zwraca się z prośbą o ponowną kalkulację ilości wymiany kotłów.	Uwzględniono – zweryfikowano i zmniejszono liczbę kotłów szacowaną do wymiany.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Gmina Pysznica	negatywna	strona 148	Po zapoznaniu się z projektem tej uchwały w mojej ocenie jego założenia i wyliczenia są bezpodstawne i nierealne do zrealizowania. W projekcie programu jak i uchwale antysmogowej wymiana kotłów których wiek przekracza 10 lat powinna nastąpić do 2022 roku. Przy założeniu programu na stronie 148 oszacowana ilość kotłów do wymiany na terenie gminy Pysznica 2350 sztuk nie jest zgodne z rzeczywistością. W naszej opinii taki zapis w programie winien być doprecyzowany i oparty na konkretnej, miarodajnej inwentaryzacji faktycznie zainstalowanych kotłów. Inwentaryzacja wiązać się będzie z zaangażowaniem odpowiedniej firmy, a co za tym idzie wygenerowaniem kosztów, które obciąża naszą gminę. Według programu to gmina ma wykonać inwentaryzację na		Finansowanie działań naprawczych winno być przede wszystkim uzależnione od dofinansowań ze środków zewnętrznych, a nie wyłącznie z budżetu gminy, który to z roku na rok obciążany jest coraz bardziej. Przedstawione w programie w pkt. 1.9.4 źródła finansowania działań naprawczych są nieaktualne. Nie można określić możliwości pozyskania środków unijnych, gdyż nie uchwalono jeszcze budżetu na nową perspektywę budżetową Unii Europejskiej. Program ,,Czyste Powietrze" jest realizowany na terenie gminy Pysznica, posiadamy zawarte porozumienie z dnia 9 lipca 2019 r. z WFOŚ i GW w Rzeszowie w wyniku którego w urzędzie gminy świadczona jest przez naszego pracownika kompleksowa obsługa wnioskodawców. Ilość wniosków w 2019 roku wyniosła 25 sztuk, pomimo prowadzonych przez tut. urząd akcji informacyjnych poprzez plakaty i ulotki oraz spotkania z mieszkańcami i konkursy w szkołach. Reasumując realizacja zadań zawartych w ,,Programie ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu	Uwzględniono – zweryfikowano i zmniejszono szacowaną liczbę kotłów do wymiany. Wyjaśnienie - w Programie wskazano wszelkie dostępne programy finansowe, również te, które kończą się w 2020 roku, ale nadal dostępne jest jeszcze pozyskanie z nich dofinansowania, a w kolejnej perspektywie finansowej można się spodziewać wskazania podobnych priorytetów. W Programie zamieszczono opisy dwóch podstawowych źródeł finansowania wymiany kotłów, tj. Program STOP SMOG i Program Czyste Powietrze. Na początku 2020 r. zostały one zmodyfikowane, tak aby możliwość pozyskania dofinansowania była łatwiejsza i szybsza. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z ww. programów, a dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		strona 148	własny koszt, co wymaga od gminy dodatkowych środków finansowych. Szacowana kwota potrzebna do zrealizowania wymiany tych kotłów wynosi 35 250 tys. złotych z czego 31 200 tys. złotych ma być wydanie w ciągu dwóch lat, co w związku z ograniczoną dostępnością środków zewnętrznych spowoduje obciążenia finansowe gminy Pysznica. Budżet gminy Pysznica nie udźwignie takiego obciążenia finansowego. Poziom finansowania wymiany kotłów powinien być dostosowany do możliwości finansowych naszej gminy. Wobec tego w mojej opinii to ilość wymienianych kotłów oraz zainteresowanie mieszkańców wymianą źródła ciepła, a co za tym idzie ewentualnych dotacji dla osób fizycznych winna być wyjaśniona w pierwszej kolejności przed narzuceniem na gminę obowiązku wymiany kotłów w ilości podanej w opiniowanym programie (na stronie 148).		zawieszonego PM2,5 oraz benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych" w zbyt dużym zakresie spoczywać będzie na samorządzie gminnym. Wymiana w ciągu dwóch lat ilości narzuconej w programie - 2350 kotłów będzie trudna do realizacji ze względu na to część gospodarstw ogrzewana jest drewnem, które mieszkańcy sarni pozyskują we własnych lasach oraz w lasach wspólnot serwitutowych. Nie wyjaśniony został również fakt na jakiej podstawie prawnej i w jaki sposób gmina ma narzucić na danego mieszkańca obowiązek wymiany kotła w określonym terminie. W mojej ocenie projekt uchwały w pierwszej kolejności winien zabezpieczyć sposób finansowania działań naprawczych przez gminę poprzez dotacje czy fundusze unijne.	Wspólny wysiłek samorządu województwa oraz samorządów lokalnych powinien być ukierunkowany na rozpowszechnianie wiedzy w społeczeństwie o obowiązujących aktach prawa miejscowego, tj. uchwale antysmogowej i Programie ochrony powietrza i wynikających z nich obowiązkach dla posiadaczy kotłów na paliwo stałe do 1 MW. Rozpowszechnianie wiedzy o obowiązkach, ale i możliwościach otrzymania dopłaty oraz skutkach zdrowotnych złej jakości powietrza powinno zmobilizować mieszkańców województwa do większej aktywności w zmianie sposobów ogrzewania.
Gmina Zaleszany	negatywna	pkt 1.9 Informacje dotyczące planowanych do	Nie zgadzamy się z przyjętymi założeniami co do naszej gminy w pkt. 1.9			Wyjaśnienie - w Programie do realizacji działań wskazano nie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		podjęcia działań naprawczych	Informacje dotyczące planowanych do podjęcia działań naprawczych. Oszacowana ilość kotłów do wymiany na terenie Gminy Zaleszany 2 829 szt. nie odzwierciedla realnych potrzeb. W celu oszacowania ilości kotłów wymagających wymiany gmina musi przeprowadzić inwentaryzację faktycznie zainstalowanych kotłów. Szacowana kwota potrzebna do zrealizowania wymiany 42 435 tyś. jest ogromna, budżet gminy Zaleszany nie udźwignie takiego obciążenia finansowego w ciągu dwóch lat.			tylko gminy, ale wszystkich użytkowników kotłów o mocy do 1 MW, w tym osoby fizyczne, prawne i przedsiębiorców. Szacowana do wymiany liczba kotłów wynika m. in. z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie kotły w wieku powyżej 10 lat. Po wykonaniu inwentaryzacji liczba kotłów do wymiany może ulec zmniejszeniu. Wskazana szacunkowa kwota wymiany kotłów dotyczy nie tylko gminy, ale wszystkich podmiotów użytkujących kotły na paliwo stałe o mocy do 1MW. A więc nie jest to kwota, którą gmina musi zabezpieczyć na realizację działania. Finansowanie wymiany kotłów powinno odbywać się w pierwszej kolejności z programów Czyste Powietrze i Stop Smog. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						programów finansowych. Programy te w ostatnim miesiącu zostały zmodyfikowane, tak aby sposób pozyskania finansowania był łatwiejszy i szybszy.
		pkt. 1.9.4 Źródła finansowania działań naprawczych	Przedstawione w dalszej części programu pkt. 1.9.4 Źródła finansowania działań naprawczych są nieaktualne. Nie można określić możliwości pozyskania środków unijnych gdyż nie uchwalono jeszcze budżetu na nową perspektywę budżetową Unii Europejskiej. Natomiast program czyste powietrze nie cieszy się popularnością wśród mieszkańców Gminy Zaleszany.		Reasumując realizacja zadań zawartych w ,,Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz benzo(a)pirenu wraz z Planem Działań Krótkoterminowych" w zbyt dużym zakresie spoczywać będzie na samorządzie gminnym. Wymiana w ciągu dwóch lat ilości narzuconej w programie - 2 829 kotłów będzie trudna do realizacji. Nie wyjaśniony został również fakt na jakiej podstawie prawnej i w jaki sposób gmina ma narzucić mieszkańcom obowiązek wymiany kotła w określonym terminie. W mojej ocenie projekt uchwały w pierwszej kolejności winien zabezpieczyć sposób finansowania działań przez gminę poprzez dotacje czy fundusze unijne naprawczych.	W ramach RPO 2021-2027 preferencje finansowania inwestycji będą określone na etapie negocjacji z UE oraz przygotowywania poszczególnych konkursów i naborów. Zarówno program Czyste Powietrze, jak i STOP SMOG na początku bieżącego roku uległy modyfikacji, która ma pozwolić na szybszy i łatwiejszy dostęp do finansowania wymiany kotłów. Obowiązek wymiany kotłów przez osoby fizyczne, prawne i przedsiębiorców wynika z obowiązywania na terenie województwa podkarpackiego aktu prawa miejscowego – uchwały antysmogowej. Również aktem prawa miejscowego obowiązującym wszystkich mieszkańców strefy podkarpackiej będzie po uchwaleniu przez Sejmik Województwa

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						Program ochrony powietrza.
Gmina Fredropol	negatywna		Sporządzony projekt budzi wiele kontrowersji, a w szczególności lista działań krótkoterminowych zmierzających do ograniczenia ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu, jak również szacunkowa liczba kotłów, które powinny zostać wymienione tabela. 1-25. Działanie takie jak, np. zakaz używania spalinowego sprzętu ogrodniczego i grilla są bardzo trudne wręcz nierealne do monitorowania czy realizacji. Wyeliminowanie spalania odpadów oraz ograniczenie spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi oraz zapis dotyczący przeprowadzania kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach należy uznać za nierealny do realizacji w chwili obecnej. Większość Gmin, w tym gmina Fredropol nie posiada straży gminnej, upoważnionej do tego typu kontroli i nakładania sankcji (mandatów) z tym związanych, a trudności			Wyjaśnienie – działania krótkoterminowe (zakazy i nakazy) mają być wdrażane wyłącznie w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomu informowania lub alarmowego pyłu zawieszonego PM10. Sytuacja taka może wystąpić kilka-kilkanaście razy w roku i trwać od jednego do kilku dni. A więc zakazy i nakazy mogą obowiązywać kilkanaście-kilkadziesiąt dni w roku.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			kadrowe znacznie ograniczają możliwości kontroli. W okolicach Gminy Fredropol nie było zlokalizowanych punktów pomiarowych dla pomiaru pyłu zawieszonego, dlatego badania jedynie hipotetycznie zakładają przekroczenia również na terenie gminy Fredropol, z tego też powodu nie można na gminę różnego rodzaju obostrzeń w zakresie wymiany kotłów przy hipotetycznych założeniach i pomiarach. Programy finansowania zarówno z funduszy celowych jak i unijnych nie zapewniają w stu procentach finansowania a gmina Fredropol nie jest w stanie sama sfinansować wymianę tak dużej ilości kotów. Z punktu widzenia indywidualnych właścicieli domów wymiana pieca węglowego na gazowy czy na węglowy lepszej generacji może być sprzeczna z jego interesem ekonomicznym ze względu na koszt wymiany pieca. W zakresie budynków indywidualnych wójt Gminy Fredropol poprzez odpowiednią			Wyjaśnienie - konieczność wymiany kotłów nie wynika wyłącznie z diagnozy jakości powietrza na terenie gminy, ale również z obowiązywania na terenie województwa podkarpackiego aktu prawa miejscowego – uchwały antysmogowej. Dostępne są źródła finansowania wymiany kotłów, tj. programy: Czyste Powietrze i Stop Smog. Zostały one zmodyfikowane, tak aby możliwość pozyskania dofinansowania była łatwiejsza i szybsza. Dofinansowanie przez gminy powinno być wyłącznie źródłem uzupełniającym do ww. programów finansowych.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			edukację zachęca mieszkańców do realizacji zadań z programu ,,Czyste powietrze".			
Wójt Gminy Krzeszów	-		Na terenie Gminy Krzeszów, zgodnie z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krzeszów, jest 1211 szt. kotłów grzewczych z tego 17% spełnia standardy Dyrektywy Ekoprojektu. Do wymiany pozostaje 1005 szt. kotłów. Poniżej proponuję najkorzystniejszy harmonogram wymiany kotłów 1. 2021 rok - 100 szt. 2. 2022 rok - 100 szt. 3. 2023 rok - 200 szt. 4. 2024 rok - 200 szt. 5. 2025 rok - 200 szt. 6. 2026 rok - 205 szt.			Uwzględniono – zweryfikowano i zmniejszono szacowaną liczbę kotłów do wymiany.
Wójt Gminy Żurawica	Pozytywna z uwagami	str. 150	Liczba kotłów, które powinny zostać wymienione w strefie podkarpackiej celem realizacji założeń uchwały antysmogowej do roku 2026 jest niemożliwa do zrealizowania (zwłaszcza rok 2021 - 1447, rok 2022 - 1447).		Mieszkańcy Gminy Żurawica nie będą w stanie dotrzymać założeń w związku z trudną sytuacją ekonomiczną i finansową. Wnosimy o zdecydowane zmniejszenie powyższych wartości.	Uwzględniono - zweryfikowano i zmniejszono szacowaną liczbę kotłów do wymiany.
		str. 157	Efekt ekologiczny założony do uzyskania przez Gminę Żurawica może nie zostać osiągnięty ze względu na niewystarczającą ilość wymienionych kotłów przez mieszkańców.			Wyjaśnienie - wskazany, szacunkowy efekt ekologiczny jest niezbędny do osiągnięcia w celu obniżenia stężeń zanieczyszczeń w strefie poniżej

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						odpowiednich poziomów dopuszczalnych i docelowych.
		str. 158	Konieczność przeprowadzenia przez Gminy inwentaryzacji źródeł ogrzewania w latach 2021 i 2022 -		Urząd Gminy Żurawica nie posiada wystarczającej liczby pracowników, a zatrudnienie kolejnych generuje koszty. Pracownicy Urzędu mają bardzo rozległy zakres obowiązków i nie są fizycznie w stanie przeprowadzić ww. inwentaryzacji.	Wyjaśnienie - inwentaryzacja jest niezbędna w celu prawidłowej realizacji wymiany kotłów. Gminy powinny wystąpić do WFOŚiGW o dofinansowanie realizacji działań z Programu ochrony powietrza.
Burmistrz Miasta Przeworska	-		Dlaczego w punkcie 1.3.5 „Określenie obszarów przekroczeń w 2018 r. w strefie podkarpackiej”, przyjęto 49 przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 na terenie miasta Przeworska, natomiast nie wzięto pod uwagę rejonów Gminy Przeworsk i Gać, które sąsiadują z Gminą Miejską Przeworsk?		W związku z brakiem stacji pomiarowej na terenie miasta Przeworska, kwestionujemy zawarte w projekcie uchwały przyjęte wysokości przekroczeń pyłów PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, które są niemiarodajne i obejmują w sposób wybiórczy tylko niektóre rejon powiatu przeworskiego.	Wyjaśnienie - obszary przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych wskazane w Programie, nie wynikają z analiz przeprowadzonych w trakcie opracowywania Programu, a zostały wskazane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Podkarpackim, Raporcie Wojewódzkim za rok 2018.
			W tabelach 1.3.5 „Określenie obszarów			Wyjaśnienie – liczba ludności podana w

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			przekroczeń w 2018 r. w strefie podkarpackiej" podano liczbę ludności miasta Przeworska w wysokości 10.329. Wg posiadanych i dostępnych danych, na dzień 31.12.2017 roku liczba ta wynosiła 15.6.13. Na koniec 2019 roku w mieście Przeworsku zameldowanych było 15.373 mieszkańców. W ramach Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej wskazano działania wspierające realizację uchwały antysmogowej w tym min. za szczegółową inwentaryzację źródeł w poszczególnych gminach, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe (kod działania PsInZe) oraz opracowanie szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych gwarantujących realizację uchwały antysmogowej (kod działania PsHrFi) odpowiedzialny jest samorząd (strona 1.58 projektu uchwały). Proszę o wskazanie źródeł finasowania tego przedsięwzięcia.			tabelach w rozdziale 1.3.5. nie jest liczbą ludności w danej gminie, a liczbą ludności w obszarze przekroczeń. Wyjaśnienie - gminy powinny wystąpić do WFOŚiGW o dofinansowanie realizacji działań z Programu ochrony powietrza.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		strona 143 projektu uchwały	W informacji dotyczących planowanych do podjęcia działań określono szacowaną do wymiany liczbę kotłów w wieku powyżej 10 lat, które powinny zostać wymienione na terenie strefy podkarpackiej celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026, dla miasta Przeworska ilość tą określono na 1 987 sztuk natomiast dla Gminy Przeworsk 1 995 sztuk. Tymczasem wg posiadanych przez Urząd Miasta Przeworska informacji, na terenie miasta jest 2 423 budynków jednorodzinnych, natomiast na terenie Gminy Przeworsk 3 993 (Strategia Rozwoju Gminy Przeworsk na lata 2016-2020). Dlaczego ilość kotłów przeznaczonych do wymiany na terenie obydwu gmin jest zbliżona i nie odzwierciedla stanu faktycznego istniejących budynków? Oznaczałoby, że na terenie miasta Przeworska należy wymienić 82% pieców, natomiast na terenie Gminy Przeworsk tylko 49,9%.		Ilość kotów przeznaczonych do wymiany na terenie miasta Przeworska jest zdecydowanie zawyżona i powinna być określona dopiero po przeprowadzonej inwentaryzacji. Prosimy o korekty danych. Właściciele budynków użyteczności publicznych tj. właściwe organy samorządów lokalnych (miejskie, powiatowe), osoby prawne, jednostki organizacyjne, instytucje państwowe, w tym zarządcy budynków wielomieszkaniowych (wspólnoty, spółdzielnie) w 90% na terenie miasta Przeworska przed rokiem 2017 wykonało termomodernizacje budynków, wymianę stolarki, modernizacji i wymianę kotłów, podłączenia do sieci gazowej oraz zrealizowano inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii (instalacje kolektorów słonecznych, panele fotowoltaiczne).	Uwzględniono – zweryfikowano szacowaną liczbę kotłów do wymiany w mieście Przeworsk i gminie Przeworsk.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Wójt Gminy Jarosław	negatywna		WW. program nakłada na gminy obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji źródeł ciepła we wszystkich lokalach na terenie gminy (mieszkalne, użyteczności publicznej, lokale w których prowadzona jest działalność handlowa i rzemieślnicza) — Gmina Jarosław nie posiada środków na przeprowadzenie inwentaryzacji budynków ogrzewanych indywidualnie. Na podstawie wyników inwentaryzacji należy przygotować harmonogram rzeczowo-finansowy gwarantujący realizację uchwały antysmogowej. W związku z brakiem możliwości wykonania inwentaryzacji nie jest możliwe wykonanie harmonogramu rzeczowo-finansowego przez Gminę Jarosław. Gmina Jarosław nie ma możliwości nałożenia obowiązku na mieszkańców gminy zmiany sposobu ogrzewania na ogrzewanie bezemisyjne lub niskoemisyjne, przez co ilość kotłów wskazana w tabeli 1-25, przewidzianych do wymiany w latach 2021-2026 na terenie Gminy		Biorąc pod uwagę konsekwencje finansowe w postaci kar nakładanych na gminę wynikające z programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej w latach ubiegłych zachodzi uzasadniona obawa, że brak możliwości realizacji założeń wynikających z opiniowanego programu po stronie gminy spowoduje konsekwencje finansowe dla gminy.	Wyjaśnienie - Gminy powinny wystąpić do WFOŚiGW o dofinansowanie realizacji działań z Programu ochrony powietrza. Wyjaśnienie - Zarząd Województwa jest zobowiązany ustawą Prawo ochrony środowiska wskazać takie działania naprawcze, które w przeciągu maksymalnie 6 lat pozwolą na obniżenie stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu przynajmniej do odpowiednich poziomów dopuszczalnych. Ponadto szacowana do wymiany liczba kotłów wynika z zapisów uchwały antysmogowej, wg. której do końca 2022 roku muszą zostać wymienione wszystkie kotły w wieku powyżej 10 lat. W Programie wskazano dwa podstawowe źródła finansowania wymiany kotłów, tj.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			Jarosław może nie zostać zrealizowana. Gmina Jarosław nie posiada środków na finansowanie wymiany kotłów w latach 2021-2026. W projekcie nie widnieją informacje o konsekwencjach jakie poniesie gmina w przypadku: wymienienia mniejszej ilości kotłów na terenie gminy niż ilości wskazane w tabeli 1-25, nie wykonania inwentaryzacji oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego.			Program STOP SMOG i Program Czyste Powietrze. Zostały one zmodyfikowane, tak aby możliwość pozyskania dofinansowania była łatwiejsza i szybsza. Obowiązek wymiany kotłów wynika z dwóch aktów prawa miejscowego, obowiązujących wszystkich mieszkańców województwa podkarpackiego: uchwały antysmogowej i Programu ochrony powietrza, dlatego w Programie do realizacji działań wskazano nie tylko gminy, ale wszystkich użytkowników kotłów o mocy do 1 MW, w tym osoby fizyczne, prawne i przedsiębiorców. Wszyscy wskazani do realizacji działania są za te realizację odpowiedzialni. Skuteczność realizacji działań oceniać może Inspekcja Ochrony Środowiska i w zależności od wyników kontroli nakładać kar finansowe.
Wójt Gminy Jodłowna	negatywna		W zakresie dotyczącym szacowania liczby kotłów, które powinny zostać			Wyjaśnienie - obowiązek wymiany kotłów wynika z dwóch

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			wymienione na terenie Gminy Jodłowa celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026. Cel określający, że wszystkie urządzenia na paliwa stałe użytkowane w Gminie Jodłowa do 2026 r. muszą zostać wymienione jest bardzo restrykcyjny w obecnym stanie gospodarki i finansów. Z punktu widzenia indywidualnych właścicieli domów wymiana pieca węglowego na gazowy czy na węglowy lepszej generacji może być sprzeczna z jego interesem ekonomicznym ze względu na koszt wymiany pieca i koszty paliwa.			aktów prawa miejscowego, obowiązujących wszystkich mieszkańców województwa podkarpackiego: uchwały antysmogowej i Programu ochrony powietrza. Zmiana sposobu ogrzewania jest niezbędna dla ograniczenia emisji pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu do powietrza, a co za tym idzie poprawy jakości powietrza i zmniejszenia zagrożenia zdrowotnego dla mieszkańców województwa podkarpackiego.
Burmistrz Miasta i Gminy Baranów Sandomierski	Nie wnosi uwag		-			-
Wójt Gminy Kuryłówka	Pozytywna bez uwag		-			-

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
Odniesienie do uwag z udziału społecznego (w myśl art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz w związku z art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko)						
Ekoskop	-	w materiale strategicznym i programowym	Należy zwiększyć wielokrotnie (w najbliższych 2 latach) wydatki w budżetach gmin, powiatów i województwa podkarpackiego na działania edukacji antysmogowej. Zapisy o wydatkach rzędu 1000 zł i 2 akcjach edukacyjnych (w gminie) są łatwe do zrealizowania lecz niewiele zmienią w świadomości społecznej. Proponuje w każdej gminie na bezpośrednie działania adresowane do mieszkańców w formie spotkań z specjalistami przeznaczyć od 5 000 do 10 000 zł (zależnie od liczby mieszkańców). Działania edukacyjne powinny być mierzone liczbą spotkań i liczbą uczestniczących osób. Należy zasugerować (zalecić? nakazać?) przeprowadzenie warsztatów szkoleniowych dla Radnych Gmin omawiających przyczyny zjawisk smogowych (niska emisja wynikająca ze spalania węgla, węgla niskiej jakości, mokrej biomasy, biomasy, odpadów komunalnych),			Uwzględniono częściowo – edukacja ekologiczna jest niezwykle ważnym czynnikiem w procesie poprawy jakości powietrza. Jednak na gminy w związku z Programem ochrony powietrza zostało nałożonych bardzo dużo obowiązków, które w znacznym stopniu obciążą budżety gmin. Nakładanie dodatkowych obciążeń finansowych mogłoby spowodować, że niektóre lub część działań nie zostaną zrealizowane. Brak lub niepełna realizacja działań spowodują, iż zakładana poprawa jakości powietrza nie nastąpi w stopniu wystarczającym, a gminy mogą zostać obciążone karami za nie realizowanie działań. W opisie działania dodano proponowane w uwadze formy edukacji ekologicznej.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			stan powietrza na podkarpaciu, sposoby monitoringu, oddziaływanie powietrza smogowego na stan zdrowia mieszkańców, statystyki zachorowań i zgonów w Polsce i Europie, koszty społeczne i gospodarcze , sposoby przeciwdziałania smogowi – niskonakładowe działania właścicieli gospodarstw, zamiana sposobów ogrzewania różne rozwiązania , analiza kosztów i zysków, możliwe działania samorząd, strategiczne rozwiązania długoterminowe, Należy zasugerować (zalecić? nakazać?) przeprowadzenie (podobnych co do treści jak powyżej) spotkań informacyjno-szkoleniowych dla wybranych grup społecznych – otwarte spotkania dla mieszkańców, spotkania w szkołach, cykle lekcji antysmogowych dla zespołów klasowych, zajęcia w przedszkolach, spotkania dla 3-go wieku. Należy opracować i upublicznić prosty i bardzo komunikatywny przekaz informacyjny do umieszczenia w Internecie, mediach			Wyjaśnienie – w ramach działania „Wspomaganie samorządów gminnych i mieszkańców gmin we wdrażaniu uchwały antysmogowej” (kod

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			społecznościowych, wykorzystania w mediach tradycyjnych, na tablicach informacyjnych gmin. Komunikat (miniporadnik?) adresowany do typowego podkarpackiego „Jana Kowalskiego", który w prostych słowach i przy minimum informacji wyjaśni co ma (musi) i do kiedy, zrobić właściciel domu, jeśli ma piec kopciuch, stary piec węglowy, piec czy kominek na drewno? Do kogo zwrócić się o poradę fachową i pomoc (doradcy energetyczni?, pracownicy gminy?) Należy zasugerować (zalecić? nakazać?) zwiększenie nasadzeń drzew, pionowej roślinności, krzewów ze zwiększeniem terenów zielonych w miastach i miasteczkach, wzdłuż dróg, w centrach zabudowanych wsi, celem zwiększenia powierzchni zielonej (liczby drzew) rocznie o min 10 % w stosunku do areału (liczby drzew) w roku poprzednim. Należy zawnioskować do WFOŚiGW o przygotowanie specjalnej linii dotacji do edukacji ekologicznej na rzecz działań antysmogowych			działania PsWuAn) zostanie -stworzona ogólnodostępna platforma internetowa zawierająca bazę wiedzy na temat uchwały antysmogowej i jakości powietrza dla wszystkich obywateli a także dla decydentów poziomu samorządu lokalnego, celem inspirowania do podjęcia działań. Wyjaśnienie – w Programie zapisano działanie „Zwiększanie powierzchni zieleni w miastach strefy podkarpackiej" kod działania PsObZi. Wyjaśnienie – Zarząd Województwa nie ma wpływu na programy WFOŚiGW

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			(warsztaty edukacyjne i akcje lokalnych nasadzeń drzew, zakładania ogrodów dachowych, wprowadzania roślinności pionowej).			
WIOŚ	-	Str. 7 akapit 2 wers 1	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Obecnie dla stref	„Obecnie dla strefy podkarpackiej obowiązuje „Program	Doprecyzowanie zapisu	Uwzględniono – doprecyzowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			podkarpackiej obowiązuje Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" oraz z Planem Działań Krótkoterminowych" przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Nr LII/870/18 z dnia 23 kwietnia 2018r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 2 maja 2018r. i weszła w życie 17 maja 2018r."	ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych" przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Nr LII/870/18 z dnia 23 kwietnia 2018r. opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 2 maja 2018r. która weszła w życie 17 maja 2018r., zmieniającą uchwałę XXX/544/16 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych."		

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str.7 akapit 3	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze dla których w ocenie rocznej za rok 20181……..”.	„Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze dla których w ocenie rocznej za rok **2018**”	Korekta techniczna	Uwzględniono – poprawiono zapis zgodnie z uwagą.
		Str.16 rysunek 1-5	Rysunek przedstawiający lokalizację stacji monitoringu powietrza w województwie podkarpackim z pomiarami pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P	błędnie pokazuje stację PkKrempnaMPN gdzie nie są prowadzone pomiary tych zanieczyszczeń, natomiast na mapie brak stacji PkStWolWoPol. Dla stacji PkMielBierna na mapie błędnie wykazano pomiary B(a)P, które nie są prowadzone w tej lokalizacji.	Poprawienie błędnych danych na rysunku	Uwzględniono – rysunek poprawiono zgodnie z uwagą.
		Str. 21-22 rysunki 1-11, 1-12, 1-13	brak wskazania która róża wiatru odnosi się do której lokalizacji.	Uzupełnienie podpisów przy rysunkach	Uzupełnienie podpisów przy rysunkach	
		Str. 25 akapit 3	„W 2018 r. najwyższe miesięczne sum opadów wystąpiły w czerwcu (maksymalny ok. 235 mm zanotowano w Sanoku), natomiast najniższe w styczniu w Sanoku - 23 mm.” Informacja ta nie pokrywa się z danymi przedstawionymi na rysunku 1-18, z którego wynika że najmniejsza suma opadów wystąpiła w listopadzie w Mielcu. Jeżeli informacja w tekście pochodzi z innego źródła		Ujednolicenie informacji w tekście z danymi na rysunku	Uwzględniono - ujednolicono informacje w tekście z danymi na rysunku 1-18.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			niż dane na rysunku 1-18 wskazane jest podanie źródła informacji podawanych w tekście.			
		Str. 26 tekst pod rys. 1-20	Przebiegi średnich miesięcznych wartości wilgotności względnej wskazują, iż w czerwcu 2018 r. w całej strefie wilgotność powietrza była najniższa…”- z rysunku 1-20 wynika że najniższa wilgotność powietrza wystąpiła w kwietniu		Ujednolicenie informacji w tekście z danymi na rysunku	Uwzględniono - ujednolicono informacje w tekście z danymi na rysunku 1-20.
		Str. 27 akapit 2	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „W rocznej ocenie jakości powietrza za 2018^2 rok przy określeniu obszarów przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5 fazy II i średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu wykorzystano metodę szacowania opartą na wynikach modelowania z lat 2017-2018, rozkładzie emisji ze szczególnym uwzględnieniem emisji powierzchniowej, reprezentatywności stanowisk pomiarowych pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu, na których wystąpiły przekroczenia oraz wykonane dla roku	„W rocznej ocenie jakości powietrza za 2018^2 rok przy określeniu obszarów przekroczeń w zakresie dopuszczalnego dobowego stężenia pyłu PM10, dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu PM2,5 – II faza oraz docelowego średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu wykorzystano wyniki pomiarów intensywnych wykonywanych na stałych stanowiskach pomiarowych oraz metody szacowania z wykorzystaniem wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze dla roku 2018 wykonanego	Doprecyzowanie metod wykorzystanych w rocznej ocenie jakości powietrza	Uwzględniono – doprecyzowano opis metod wykorzystanych w rocznej ocenie jakości powietrza.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			2018 rozkłady stężenia średniorocznego pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu oraz rozkład ilości dni z przekroczeniem dobowej normy pyłu PM10 metodą modelowania matematycznego.”	przez IOŚ-PIB i modelowania dla roku 2017.”		
		Str. 28 tabela 1-4	kolumna z wartościami stężenia –proponujemy zmienić nagłówki:	„Maksymalna wartość stężenia PM10 z obliczeń [µg/m^3] śr. dobowa” zmienić na „Maksymalna wartość 36 max ze stężeń dobowych [µg/m^3] z obliczeń” „Wartość stężenia PM10 z pomiaru [µg/m^3] śr. dobowa” zmienić na „Wartość 36 max ze stężeń dobowych PM10 [µg/m^3] z pomiaru” „Liczba przekroczeń” zmienić na „Liczba przekroczeń z obliczeń”	Doprecyzowanie informacji o danych zamieszczonych w tabeli	Uwzględniono – w tabeli 1-4 zmieniono nagłówki zgodnie z uwagą.
		Str. 83 akapit 1	<u>Proponujemy przeredagowanie tekstu:</u> „Ww. rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określa ponadto poziomy informowania oraz alarmowe dla niektórych substancji:”- co sugeruje że wartości poziomu informowania i alarmowego dobowego stężenia pyłu PM10 zestawione w tabeli 1-8 zostały określone w rozporządzeniu MŚ z 24 sierpnia 2012 r.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. (Dz. U. 2019 r. poz. 1931) zmieniające rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 r. poz. 1031) wprowadziło od 11 października 2019 r. niższe poziomy alertowe w zakresie	Doprecyzowanie zapisu	Uwzględniono – doprecyzowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				dobowego stężenia pyłu PM10:		
		Str. 86-87 tabela 1-9	błędne dane zestawione w tabela 1-9 –korekta danych	- Jasło ul Sikorskiego: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 46,7 - Jarosław ul. Pruchnicka: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 59,4. Dla pyłu PM2,5 dla lat 2013-2014 zmienić na „nie mierzono" ponieważ na tej stacji pomiary pyłu PM2,5 nie były prowadzone. - Krosno ul. Kletówki: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 48,9 - Mielec Zarząd Strefy: dla roku 2015 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 61,2. Dla pyłu PM2,5 dla roku 2015 zmienić na „nie mierzono" ponieważ na tej stacji pomiary pyłu PM2,5 nie były prowadzone. - Nisko ul. Szklarniowa: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 45,6. - Przemyśl ul. Grunwaldzka: dla roku 2016 dla pyłu	Korekta danych wg wyników badań PMŚ	**Uwzględniono** – skorygowano dane w tabeli 1-9.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				PM10 24 h poprawić S36max na 45,8. - Sanok ul. Sadowa: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 46,9. - Tarnobrzeg ul. M. Dąbrowskiej: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 51,4. - Mielec ul. Solskiego: dla roku 2015 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 61,5 a dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 51,2. - Mielec ul. Biernackiego: dla roku 2017 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 57,4.		
		Str 88 akapit 1	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „W latach 2013-17 najwyższe stężenia średniodobowe (76,3 µg/m^3 w 2015 r.) i średnioroczne (44,4 µg/m^3 w 2015 r.) pyłu zawieszonego PM10 zostały odnotowane na stanowisku pomiarowym w Jarosławiu.”	„W latach 2013-17 **najwyższa wartość 36 max dobowego** (76,3 µg/m^3 w 2015 r.) i średnioroczne (44,4 µg/m^3 w 2015 r.) pyłu zawieszonego PM10 zostały odnotowane na stanowisku pomiarowym w Jarosławiu.”	podane dane dotyczą maksymalnej wartości 36 dnia z przekroczeniem a nie maksymalnego stężenia dobowego	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.
		Str. 88	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Również na stanowisku w Jarosławiu zanotowano najwyższą wartość średnioroczną pyłu zawieszonego PM2,5 (28,3 µg/m^3) w 2014 roku, a	„Najwyższą wartość średnioroczną pyłu zawieszonego PM2,5 (27,6 µg/m^3) w 2014 roku zanotowano na stanowisku w Krośnie, a najniższą w Rymanowie-Zdroju	korekta wynika z poprawienia danych dla stacji w tabeli 1-9 na podstawie badań PMŚ	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			najniższą w Rymanowie-Zdroju (18,2 µg/m^3) w 2017 r. i jest to jedyna miejscowość, gdzie stężenie PM2,5 nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II.”	(18,2 µg/m^3) w 2017 r. i jest to jedyna miejscowość, gdzie stężenie PM2,5 nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II.”		
		Str. 115. akapit 2	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Obszary przekroczeń dla roku 2018 poszczególnych substancji zostały określone na podstawie wyników pomiarów intensywnych wykonywanych na stałych stanowiskach pomiarowych oraz wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze wykonanych przez IOŚ-PIB dla pyłu zawieszonego PM2,5 – II faza, a dla benzo(a)pirenu wykorzystano jako szacowanie przestrzenny rozkład stężeń tego zanieczyszczenia w 2017 roku.”	„Obszary przekroczeń dla roku 2018 w zakresie dopuszczalnego dobowego stężenia pyłu PM10, dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu PM2,5 – II faza oraz docelowego średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu zostały wyznaczone na podstawie wyników pomiarów intensywnych wykonywanych na stałych stanowiskach pomiarowych oraz metody szacowania z wykorzystaniem wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze dla roku 2018 wykonanego przez IOŚ-PIB i modelowania dla roku 2017.” – w celu doprecyzowana metod oceny jakości powietrza za rok 2018.”	Doprecyzowanie metod wykorzystanych w ocenie rocznej za rok 2018	Uwzględniono – doprecyzowano opis metod wykorzystanych w ocenie rocznej za rok 2018.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str.142	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „W toku analiz scenariuszy działań zmierzających do obniżenia emisji zanieczyszczeń na terenie strefy podkarpackiej założono, że wymiana kotłów powinna odbywać się będzie w dwóch fazach do roku 2022 (faza I) i do roku 2026 (faza II) (rok zakończenia programu).”	„W toku analiz scenariuszy działań zmierzających do obniżenia emisji zanieczyszczeń na terenie strefy podkarpackiej założono, że wymiana kotłów odbywać się będzie w dwóch fazach do roku 2022 (faza I) i do roku 2026 (faza II) (rok zakończenia programu).” - usunięto słowo powinno	Korekta techniczna	Uwzględniono – poprawiono błąd w zapisie zdania.
		Str. 277 akapit 10	Proponujemy przeredagowanie tekstu: **„**Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, Zarząd Województwa podkarpackiego powinien dokonywać co roku szczegółowej oceny wdrożenia Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej, która powinna skutkować ewentualną korektą kierunków i poszczególnych działań naprawczych.”	„Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Zarząd Województwa podkarpackiego powinien dokonywać co roku szczegółowej oceny wdrożenia Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej, która powinna skutkować ewentualną korektą kierunków i poszczególnych działań naprawczych.”	doprecyzowanie instytucji realizującej PMŚ	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str. 302 akapit 1	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „System działań krótkoterminowych uruchamiany jest w przypadku co najmniej zaistnienia ryzyka osiągnięcia lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych – wówczas działania mają wyłącznie charakter informacyjny, natomiast w przypadku zaistnienia osiągnięcia lub przekroczenia poziomów informowania lub alarmowych substancji podejmowane są określone działania.”	System działań krótkoterminowych uruchamiany jest w przypadku co najmniej zaistnienia ryzyka przekroczenia lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych – wówczas działania mają głównie charakter informacyjny Pozostałe działania realizowane są zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza. Natomiast w przypadku wystąpienia ryzyka przekroczenia lub przekroczenia poziomów informowania lub alarmowych substancji podejmowane są dodatkowe działania krótkoterminowe.	Doprecyzowanie informacji o działaniach podejmowanych przy poszczególnych stopniach alertów w PDK	Uwzględniono - doprecyzowano informacje o działaniach podejmowanych przy poszczególnych stopniach alertów w PDK.
		Str. 309 akapit 3	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Do obliczeń można zastosować średnioroczną wartość uzyskaną z pomiarów prowadzonych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.”	„Do obliczeń można zastosować średnioroczną wartość uzyskaną z pomiarów realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.”	doprecyzowanie instytucji realizującej PMŚ	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str. 323 dane zestawione w tabeli 4-1	w tabeli zamieszczono zarówno stwierdzone przekroczenia poziomów alertowych PM10 zaraportowane do WCZK przez WIOŚ w Rzeszowie w 2017 r, jak również informacje przesyłane przez Inspektorat o ryzyku wystąpienia takich zdarzeń. Dodatkowo zła jednostka przy wartościach stężeń. Dane proponuje się poprawić	Tabela z poprawnymi danymi umieszczona pod tabelą z uwagami	Korekta danych na podstawie danych PMŚ	Uwzględniono – skorygowano dane na podstawie danych PMŚ.
		Str. 324	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Zakres i rodzaj działań krótkoterminowych oraz sposób postępowania w sytuacji wystąpienia ryzyka przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczenia tego poziomu ogranicza się do działania informacyjnego. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK) powiadamia w sposób zwyczajowo przyjęty o ryzyku przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczeniu tego poziomu.” Ryzyko przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w	„Zakres i rodzaj działań krótkoterminowych oraz sposób postępowania w sytuacji wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu PM10 i pyłu PM2.5 średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego głównie dotyczy działania informacyjnego realizowanego przez WCZK. Pozostałe działania realizowane są zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza. Dodatkowo przy wystąpieniu ryzyka przekroczenia dobowego poziomu	Doprecyzowanie informacji o działaniach podejmowanych przy poszczególnych stopniach alertów w PDK	Uwzględniono - doprecyzowano informacje o działaniach podejmowanych przy poszczególnych stopniach alertów w PDK.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			powietrzu objęte jest działaniami poziomu I i oprócz benzo(a)pirenu dotyczą również pyłu PM10 i pyłu PM2,5. Działania dotyczące ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych nie są działaniami krótkoterminowymi, które stosuje się w odniesieniu do ryzyka przekroczenia poziomów informowania i alarmowego pyłu PM10. Najczęściej dotyczą one dłuższego okresu w ciągu roku (nawet kilka miesięcy) dlatego działania dla samorządów powinny dotyczyć realizacji działań określonych w Programach ochrony Powietrza	dopuszczalnego pyłu PM10 wzmagane są kontrole kotłów domowych w zakresie stosowania się do ustawowego zakazu spalania odpadów w instalacjach do tego nieprzystosowanych”.		
		Str. 325 tabela 4-2	proponujemy korektę zapisów	Korekta tytułu: POZIOM I (kolor żółty - ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ docelowego) POZIOM I Działanie SPkInf - korekta działania: Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ docelowego - korekta sposobu działania: Informacje na stronie internetowej o ryzyku przekroczenia	Doprecyzowanie działań przy poszczególnych alertach PDK i ujednolicenie postępowania z procedurą GIOŚ	**Uwzględniono** – doprecyzowano opis działań przy poszczególnych alertach PDK w celu ujednolicenia postępowania z procedurą GIOŚ.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				poziomu dopuszczalnego pyłu PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5 lub docelowego benzo(a)pirenu POZIOM I wprowadzenie działania SPkPop - działanie: realizacja zadań określonych w Programie ochrony Powietrza - sposób działania: realizacja zadań przez samorządy zgodnie z przyjętym harmonogramem - rodzaj emisji: emisja powierzchniowa - wykonawca (podmiot realizujący zadanie): gmina - jednostka kontrolna: Zarząd Województwa poprzez sprawozdawczość z realizacji POP POZIOM I Działanie SPkISo -korekta sposobu działania: Wzmożenie kontroli kotłów domowych w tym zakresie przy wystąpieniu ryzyka przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10		

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				POZIOM I Działanie SPkIOm Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa). POZIOM II Działanie SPkIIOm Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa).		

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				POZIOM III Działanie SPkIIIOm Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa).		
		Str. 328 sposób postępowania organów administracji i podmiotów korzystających ze środowiska Pkt. 3 zadania GIOŚ	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „-powiadamianie organów o stanie jakości powietrza i wystąpieniu ryzyka wystąpienia lub wystąpieniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych, docelowych i alarmowych substancji w powietrzu,”	„-powiadamianie WCZK i Zarządu Województwa o ryzyka wystąpienia lub wystąpieniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych, docelowych, informowania alarmowych określonych dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu”	w przypadku działań krótkoterminowych GIOŚ nie informuje o stanie środowiska a wyłącznie o wystąpieniu poziomów alertowych. Ponadto należy doprecyzować organy informowane przez GIOŚ.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 328 sposób postępowania organów administracji i podmiotów korzystających ze środowiska	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „-współpracę z podmiotami realizującymi monitoring środowiska”	współpracę z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska realizującym monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego monitoringu środowiska, poprzez	alerty ogłaszanie są przez WCZK po otrzymaniu informacji o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych docelowych i informowania alarmowych po otrzymaniu informacji z GIOŚ miejscowego RWMŚ.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Pkt. 6 zadania WCZK:		Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie”		
		Str. 330 Tryb ogłaszania wdrożenia działań krótkoterminowych dla pyłu zawieszonego PM10 w strefie podkarpackiej System informowania społeczeństwa 1. Poziom 1 (kolor żółty)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „istnieje ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10”	„istnieje ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P” – ponieważ powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.	alert I stopnia nie dotyczy wyłącznie poziomów dobowych pyłu PM10	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 330	Proponujemy przeredagowanie tekstu: 1) powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego – poziom 1 żółty”	powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego – poziom 1 żółty”	powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 330 Poziom 1 (żółty)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10.”	„Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P”	powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 330 Poziom 1 (żółty)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „1. Warunek wymagany do ogłoszenia informacji: wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego (o okresie uśredniania wyników pomiarów 24 godziny lub o okresie uśredniania	„1. Warunek wymagany do ogłoszenia informacji: wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5,	poziom I dotyczy poziomów dopuszczalnych/docelowych pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.”	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			wyników pomiarów rok kalendarzowy) pyłu zawieszonego PM10.”	poziomu docelowego B(a)P”		
		Str. 330 Poziom 1 (żółty)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10.”	„2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P”	poziom I dotyczy poziomów dopuszczalnych/docelowych pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P. doprecyzowanie przekazywania informacji przez RWMŚ	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 331 Rodzaj i stopień powiadomienia dla poziomu 1 (żółtego)	proponowany zakres zmian powiadomienia	b. data, godzina i obszar, na którym wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ **docelowego substancji w powietrzu** ~~pyłu zawieszonego PM10~~ wraz z podaniem przyczyny tego stanu, c. ~~**prognoza zmian poziomu pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu łącznie z przyczynami tych zmian**~~ – e. ~~**wskazanie grup ludności wrażliwych na przekroczenie oraz**~~	b.- ponieważ zgłoszenie nie dotyczy tylko pyłu PM10 c. zgłoszenie nie dotyczy wyłącznie pyłu PM10, ponadto zgłoszenie dotyczące przekroczenia poziomów dopuszczalnych/ docelowych substancji w powietrzu dotyczy dłuższych okresów czasowych i nie umożliwia przewidzenia zmian stężeń tak jak w przypadku poziomu II i III alertów. e. uzasadnionym jest wskazywanie grup wrażliwych w alertach poziomu II i III. f. uzasadnionym jest wskazywanie negatywnych skutków zdrowotnych w alertach poziomu II i III.	Uwzględniono –zapisy zmieniono zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				~~środki ostrożności, które mają być przez nie podjęte~~ f. ~~możliwość wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych – jakich i u kogo, kontaktowy numer telefonu do informowania o innych zdarzeniach mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi.~~		
		Str. 331 Poziom 2 (pomarańczowy)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.”	„2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.”	doprecyzowanie przekazywania informacji przez RWMŚ	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 332 Poziom 3 (czerwony)	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.”	„2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.”	doprecyzowanie przekazywania informacji przez RWMŚ	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str. 335 akapit 3	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Poziomy dopuszczalne, krótkoterminowe (jedno lub 24-godzinne) są również wartościami określonymi ze względu na negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na zdrowie ludzkie, jednak są to wartości kilkukrotnie niższe niż alarmowe, stąd działania nie muszą i nie powinny być tak rygorystyczne. Natomiast poziomy dopuszczalne i docelowe średnie roczne są wartościami długoterminowymi, na które działania krótkoterminowe będą miały znikomy wpływ, tak więc powinny się ograniczyć do działań informacyjnych.”	Poziomy dopuszczalne, krótkoterminowe (jedno lub 24-godzinne) są wartościami określonymi ze względu na negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na zdrowie ludzkie, jednak są to wartości kilkukrotnie niższe niż alarmowe. Poziomy dopuszczalne i docelowe średnioroczne są wartościami długoterminowymi. Na wysokość stężeń długookresowych wpływają poziomy stężeń dobowych i jednogodzinnych w danym roku. Ponieważ w przypadku ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu wdrożenie działań krótkoterminowych będzie miało znikomy wpływ, tak więc działania powinny dotyczyć realizacji Programów ochrony powietrza zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz działań informacyjnych.	Doprecyzowanie zapisu podejmowanych działań przy ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych (poziom I żółty)	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Str. 335 akapit 9	Proponujemy przeredagowanie tekstu: Powszechnie przyjęty sposobem udostępniania informacji jest Internet. Na stronie GIOŚ www.powietrze.gios.gov.pl dostępne są na bieżąco informacje o jakości powietrza w Polsce oraz w województwie podkarpackim.”	Powszechnie przyjęty sposobem udostępniania informacji jest Internet. Na stronie GIOŚ www.powietrze.gios.gov.pl dostępne są: - na bieżąco informacje o jakości powietrza w Polsce oraz w województwie podkarpackim; - krótkoterminowe 3-dniowe prognozy zanieczyszczenia powietrza; - ostrzeżenia-informacje o wysokich stężeniach zanieczyszczeń powietrza w ostatnim czasie. Dostępna jest również darmowa aplikacja GIOŚ na telefony komórkowe „Jakość powietrza w Polsce” dająca możliwość bieżącego dostępu do wyników pomiarów ze stacji monitoringu powietrza PMŚ oraz ostrzeżeń o złej jakości powietrza.	Doprecyzowanie zapisu o możliwości dostępu do mierzących informacji o jakości powietrza.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 336 zadania WCZK	Proponujemy przeredagowanie tekstu: „-współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;”	„-współpraca z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska realizującym monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego monitoringu	monitoring jakości powietrza będący podstawą ogłaszania alertów wykonuje GIOŚ.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
				środowiska, poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie”		
		Uwagi do wskaźników monitorowaniu postępu realizacji programu (str. 281)		Proponowane wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych jak: - Liczba przeprowadzonych termomodernizacji (sztuki) -ogrzewanie gazowe (sztuki); - przyłącze do sieci gazowej (sztuki); - odnawialne źródła energii (sztuki); - ogrzewanie na paliwo stałe (sztuki), - liczba wymienionych urządzeń grzewczych na paliwa stałe (sztuki).		Nie uwzględniono - Tabela 2 2 jest to wzór tabeli „Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza” (dla sprawozdawania przez samorządy gminne i powiatowe realizacji działań naprawczych) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza. Wskaźniki realizacji działań, którymi będzie trzeba się posługiwać zawarte zostały w tabelach w rozdziale 1.9.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza
Odniesienie do uwag Ministra Klimatu (art. 91 ust. 2b ustawy Prawo ochrony środowiska)						
Minister Klimatu	-		Identyfikacja wykorzystywanych informacji źródłowych winna być precyzyjna i odpowiadać wymogom obowiązujących norm PN-ISO 690 i PN-ISO 690-2.			Uwzględniono – zapisy dot. danych źródłowych poprawiono.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			Nie jest to jedynie problem natury formalnej – brak konkretnej identyfikacji danych źródłowych zarówno utrudnia merytoryczną ocenę prawidłowości wykonania pracy i wiarygodności przedstawianych wyników, ale także wszelkie dalsze prace związane z przyszłymi korektami planu lub jego rozwojem.			
			Tytuły poszczególnych rozdziałów często nie odpowiadają ich zawartości, na którą składa się szereg luźno powiązanych z danym rozdziałem informacji, często nie dotyczących analizowanego w programie obszaru i zanieczyszczeń, ze względu na przekroczenie których program został sporządzony. Powyższe dotyczy całego dokumentu, a dobrym przykładem są rozdziały od str. 270, zatytułowane „Oceny (…)", które tych ocen nie zawierają.			Wyjaśnienie – tytuły rozdziałów odpowiadają zapisom z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych. Uwzględniono częściowo - w rozdziałach „Oceny…" podkreślono zdania zawierające oceny oraz uzupełniono częściowo informacje w nich zawarte. Jednak szczegółowe oceny wskazanych w §7 pkt 1-6 tematów w strefie podkarpackiej musiałyby być odrębnymi opracowaniami, a nie przedmiotem Programu ochrony powietrza.
			Zgodnie z §3 pkt 2 lit. b rozporządzenia, dokument winien zawierać			Uwzględniono – opis metod załączono do programu w odrębnym

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			wyszczególnienie metod stosowanych przy ocenie poziomów substancji w powietrzu. Znajdujemy w nim natomiast jedynie informację o użytym modelu (WRF-CALMET oraz CAMx), oraz o okresie obliczeń (2018 rok) - co nie identyfikuje metody. Podana tu informacja winna umożliwiać zarówno wierne odtworzenie procesu obliczeniowego, jak też umożliwiać merytoryczną ocenę poprawności modelowania.			rozdziale: 1.4.2 „Metody stosowane przy ocenie poziomów substancji w powietrza".
			Przedstawione w tekście wyniki budzą zastrzeżenia. Obliczenia zostały wykonane dla okresu zaledwie jednego roku, a są traktowane jako reprezentatywne w sensie klimatologicznym. Mimo dostępności danych pomiarowych pochodzących z sieci meteorologicznej, nie wykonano porównania wyników modelowania warunków meteorologicznych z tymi pomiarami i zaprezentowano wyniki tego modelowania (bez weryfikacji, i dla okresu zaledwie jednego roku) - jako reprezentatywną i wiarygodną klimatologię. Przedstawione na rysunkach 1-8, otrzymane			Wyjaśnienie – obliczenia zostały wykonane dla jednego roku i nie są traktowane jako reprezentatywne w sensie klimatologicznym. W Programie w rozdziale 1.3.3 „Czynniki klimatyczne mające wpływ na poziom substancji w powietrzu” opisano warunki klimatyczne strefy podkarpackiej, natomiast w rozdziale 1.3.4 „Warunki meteorologiczne w strefie podkarpackiej w 2018 r. mające wpływ na poziom substancji i wyniki uzyskiwane z modelowania” opisano warunki meteorologiczne tej

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			jako wyniki modelowania, i traktowane jako rzeczywiste, przebiegi średnich miesięcznych prędkości wiatru w siedmiu wybranych miastach nie zostały skonfrontowane z pomiarami, mimo funkcjonowania położonych na terenie województwa stacji meteorologicznych I i II rzędu (Rzeszów-Jasionka, Przemyśl, Lesko, Krosno), i kilkunastu stacji III i IV rzędu, podobnie zaniechano porównania otrzymanych sum opadów z danymi pomiarowymi – mimo, że na terenie województwa funkcjonuje kilkadziesiąt stacji opadowych V rzędu sieci IMiGW.			strefy za jeden rok wskazany w tytule – 2018, na podstawie danych uzyskanych za pomocą modeli WRF/CALMET. Wybór danych modelowych, a nie danych pomiarowych jest konieczny ze względu na: - dane modelowe pokrywają cały badany obszar z dużą gęstością (1x1 km), a dane pomiarowe są zlokalizowane bardzo rzadko, - dane modelowe zawierają dane z profili pionowych niezbędne do modelowania – brak takich danych z pomiarów. Program ochrony powietrza wykonywany jest dla roku, w którym nastąpiły przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń zanieczyszczeń, w tym wypadku dla roku 2018 (rok bazowy). Każdy rok meteorologiczny ma swoją specyfikę, która warunkuje zarówno wielkość przekroczeń, jak i ich zasięg obszarowy. W odniesieniu do walidacji danych

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						meteorologicznych. Używane do modelowania stężeń zanieczyszczeń dane meteorologiczne, zanim wykonane zostaną w oparciu o nie obliczenia stężeń zanieczyszczeń, poddawane są walidacji wg. odpowiednich procedur statystycznych przewidzianych dla danych meteorologicznych. Uzyskiwane wskaźniki wskazują, że wyniki są dobrej jakości i mogą być stosowane w dalszych obliczeniach.
			Mapki przedstawiające dominujący kierunek wiatru (1-10) na terenie województwa ukazują przewagę wiatrów z południa - co nie odpowiada stanowi faktycznemu, np. róża wiatrów z roku 2018 z Rzeszowa wykazuje ok. 17% wiatrów wschodnich, i tylko ok. 6% z południa. Przedstawione na rysunkach 1-11 - 1-13 róże wiatrów wykazują dość istotne różnice w stosunku do róż wiatrów otrzymanych z rzeczywistych pomiarów na wymienionych stacjach IMiGW-PIB w roku 2018. W związku z brakiem			Wyjaśnienie - prędkość i kierunek wiatru w odniesieniu do wyników modelowania analizuje się poprzez podanie jej średnich wartości 1h, na wysokości 10 m, stąd też mogą one różnić się w pewnym stopniu w stosunku do mierzonych na stacjach synoptycznych prędkości wiatru, gdzie uwzględniane są wartości 1 min. Ponadto prędkość wiatru w znacznym stopniu zależy od lokalnych warunków terenowych takich jak zagłębienia czy wyniesienia terenu,

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			możliwej weryfikacji obliczeń, czy też bezpośredniego wykorzystania danych poprzez asymilację, powstaje wątpliwość odnośnie wiarygodności dalszych obliczeń.			obecność przeszkód itp., które wpływają na wartości mierzone, a które w polu meteorologicznym o oczku 5 km x 5 km, w modelu uwzględniane są w znacznie mniejszym stopniu.
			Zgodnie z §3 pkt 1 lit. a rozporządzenia, do programu winna zostać załączona „mapa strefy opracowana w państwowym systemie odniesień przestrzennych, z wykorzystaniem materiałów i baz danych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym”. Przekazany do zaopiniowania dokument takiego załącznika nie zawiera.			Uwzględniono – dodano załącznik z mapą strefy podkarpackiej, opracowane w państwowym systemie odniesień przestrzennych, sporządzone odrębnie dla każdej substancji, dla której wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i PM2,5 oraz docelowego B(a)P.
			Omówienie źródeł informacji wyjściowych służących do konstrukcji scenariusza bazowego (rozdział 1.8.1) nie pozwala jednoznacznie stwierdzić, czy odpowiada on wymaganiom określonym w §3 pkt 3 lit. a rozporządzenia.			Uwzględniono – omówienie źródeł rozszerzono.
			Wobec braku pełnego opisu założeń i metody obliczeń służących do wyznaczenia liczb podanych w tabelach 1-21 – 1-23, trudno			Uwzględniono - poszerzono opis metod wydzielając go w odrębnym rozdziale: 1.4.2 „Metody stosowane przy ocenie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			jednoznacznie potwierdzić wiarygodne spełnienie wymagań §3 pkt 3 lit. a-c rozporządzenia.			poziomów substancji w powietrza". Należy wskazać, że metoda została zaakceptowana przez Ministerstwo Klimatu pismami: znak DPK-I.440.84.2019.MZ z dnia 23.08.2019 (adresowane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego) oraz znak DPK-I.440.129.2019.MZ z dnia 25.11.2019 (adresowane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego).
			Przedstawiony do zaopiniowania plan działań krótkoterminowych nie zawiera wymaganego przez §9 pkt 1 lit. e rozporządzenia określenia prawdopodobnego wpływu realizowanego planu na poziom substancji w powietrzu, w tym na skrócenie czasu trwania przekroczenia oraz ograniczenie narażenia; zawiera jedynie stwierdzenie o niemożliwości określenia efektu ekologicznego.			Uwzględniono - zapis rozszerzono. Rozszerzony zapis jest zgodny ze stanowiskiem Ministerstwa Klimatu wyrażonym przez Przedstawiciela Ministerstwa w korespondencji elektronicznej pomiędzy UM Województwa Mazowieckiego a Ministerstwem Klimatu (e-mail z dnia 14.12.2019 r.), dotyczącej sposobu określenia efektu ekologicznego działań

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						krótkoterminowych, cyt. „Efektem ekologicznym podjętych działań, określanych w planach działań krótkoterminowych powinno być zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomów alarmowych, informowania czy też dopuszczalnych. Co np. w przypadku normy dopuszczalnej dla pyłu PM10 (wartość średniodobowa – dopuszczalne przekroczenie wartości 50 µg/m^3 – 35 dni w roku kalendarzowym), efektem podjętych działań będzie nie dopuszczenie do sytuacji przekroczenia tego poziomu 36 dni w roku”.
		7 akapit 2 wers 1	Tekst zawarty we wskazanym akapicie należy przeredagować w zaproponowany sposób.		Tekst: „*Obecnie dla stref podkarpackiej obowiązuje Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu” oraz z Planem Działań Krótkoterminowych” przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Nr LII/870/18 z dnia 23 kwietnia 2018r.*	Uwzględniono – cytowany zapis przeredagowano.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					zmieniającą uchwałę w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 2 maja 2018r. i weszła w życie 17 maja 2018r."; proponujemy przeredagować następująco: „*Obecnie dla strefy podkarpackiej obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych" przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Nr LII/870/18 z dnia 23 kwietnia 2018r. opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 2 maja 2018r. która weszła w życie 17 maja 2018r., zmieniającą uchwałę XXX/544/16 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na*	

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu" wraz z Planem Działań Krótkoterminowych."	
		Str. 7, akapit 3	Wskazany tekst trzeba przeredagować.		Tekst: „Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze dla których w ocenie rocznej za rok 20181……."; proponujemy przeredagować następująco: „Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze dla których w ocenie rocznej za rok 2018……"	Uwzględniono – cytowany zapis przeredagowano.
		Str. 16, rysunek 1-5	Na rysunku przedstawiono niewłaściwą stację i niewłaściwe informacje, trzeba to poprawić..		Rysunek przedstawiający lokalizację stacji monitoringu powietrza w województwie podkarpackim z pomiarami pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P błędnie pokazuje stację PkKrempnaMPN gdzie nie są prowadzone pomiary tych zanieczyszczeń, natomiast na mapie brak stacji PkStWolWoPol, dla stacji PkMielBierna na mapie błędnie wykazano pomiary B(a)P, które nie są prowadzone w tej lokalizacji.	Uwzględniono – mapę lokalizacji stacji poprawiono
		Str. 21-22, rysunki 1-11, 1-12, 1-13	Należy uzupełnić informacje dotyczące róży wiatrów.		Str. 21-22 rysunki 1-11, 1-12, 1-13 - brak wskazania, która róża wiatru odnosi się do której lokalizacji.	Uwzględniono – uzupełniono podpisy pod rysunkami.
		Str. 25, akapit 3.	Jeżeli informacja w tekście pochodzi z innego źródła informacji niż dane na rysunku 1-18, to należy		Tekst następujący: „W 2018 r. najwyższe miesięczne sumy opadów wystąpiły w czerwcu (maksymalny ok. 235 mm	Uwzględniono – poprawiono omówienie rysunku 1-18.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			podać źródła informacji przedstawionych w tekście, aby nie wydawało się, że dane są błędne.		zanotowano w Sanoku), natomiast najniższe w styczniu w Sanoku - 23 mm."-Informacja ta nie pokrywa się z danymi przedstawionymi na rysunku 1-18, z którego wynika że najmniejsza suma opadów wystąpiła w listopadzie w Mielcu.	
		Str. 26, pod rysunkiem 1-20	Należy poprawić tekst komentarza pod rysunkiem, tak aby brzmiał on jednakowo z informacją wynikająca z rysunku.		Tekst komentarza pod rysunkiem brzmi następująco: „Przebiegi średnich miesięcznych wartości wilgotności względnej wskazują, iż w czerwcu 2018 r. w całej strefie wilgotność powietrza była najniższa…", natomiast z rysunku 1-20 wynika że najniższa wilgotność powietrza wystąpiła w kwietniu.	Uwzględniono – poprawiono omówienie rysunku 1-20.
		Str. 83, akapit 1.	Należy uaktualnić informację dotyczącą rozporządzenia wprowadzającego nowe, obniżone poziomy informowania i alarmowy.		Tekst: „Ww. rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określa ponadto poziomy informowania oraz alarmowe dla niektórych substancji:" - co sugeruje że wartości poziomu informowania i alarmowego dobowego stężenia pyłu PM10 zestawione w tabeli 1-8 zostały określone w rozporządzeniu MŚ z 24 sierpnia 2012 r. Proponujemy przeredagować następująco: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. (Dz. U. 2019 r. poz. 1931) zmieniające rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 r. poz. 1031) wprowadziło od 11	Uwzględniono – zapis dot. rozporządzenia poprawiono zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					października 2019 r. niższe poziomy alertowe w zakresie dobowego stężenia pyłu PM10:	
		Str. 86-87, tabela 1-9	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Na wskazanych stronach przedstawiono błędne dane, w tabeli 1-9 które należy poprawić: - Jasło ul Sikorskiego: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 46,7 - Jarosław ul. Pruchnicka: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 59,4. Dla pyłu PM2,5 dla lat 2013-2014 zmienić na „nie mierzono" ponieważ na tej stacji pomiary pyłu PM2,5 nie były prowadzone. - Krosno ul. Kletówki: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić wartość S36max na 48,9 - Mielec Zarząd Strefy: dla roku 2015 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 61,2. Dla pyłu PM2,5 dla roku 2015 zmienić na „nie mierzono" ponieważ na tej stacji pomiary pyłu PM2,5 nie były prowadzone. - Nisko ul. Szklarniowa: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 45,6. - Przemyśl ul. Grunwaldzka: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 45,8. - Sanok ul. Sadowa: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 46,9. - Tarnobrzeg ul. M. Dąbrowskiej: dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 51,4.	Uwzględniono – poprawiono dane w tabeli 1-9.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					- Mielec ul. Solskiego: dla roku 2015 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 61,5 a dla roku 2016 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 51,2. - Mielec ul. Biernackiego: dla roku 2017 dla pyłu PM10 24 h poprawić S36max na 57,4.	
		Str. 88, akapit 1.	Należy przeredagować wskazany tekst w zaproponowany sposób.		Tekst: „W latach 2013-17 najwyższe stężenia średniodobowe (76,3 µg/m^3 w 2015 r.) i średnioroczne (44,4 µg/m^3 w 2015 r.) pyłu zawieszonego PM10 zostały odnotowane na stanowisku pomiarowym w Jarosławiu.” – należy przeredagować następująco: „W latach 2013-17 najwyższa wartość 36 max dobowego (76,3 µg/m^3 w 2015 r.) i średnioroczne (44,4 µg/m^3 w 2015 r.) pyłu zawieszonego PM10 zostały odnotowane na stanowisku pomiarowym w Jarosławiu.” - ponieważ podane dane dotyczą maksymalnej wartości 36 dnia z przekroczeniem, a nie maksymalnego stężenia dobowego.	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.
		Str. 88	Należy przeredagować wskazany tekst w zaproponowany sposób.		Tekst: „Również na stanowisku w Jarosławiu zanotowano najwyższą wartość średnioroczną pyłu zawieszonego PM2,5 (28,3 µg/m^3) w 2014 roku, a najniższą w Rymanowie-Zdroju (18,2 µg/m^3) w 2017 r. i jest to jedyna miejscowość, gdzie stężenie PM2,5 nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II.” należy przeredagować	Uwzględniono – skorygowano zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					następująco: „Najwyższą wartość średnioroczną pyłu zawieszonego PM2,5 (27,6 $\mu g/m^3$) w 2014 roku zanotowano na stanowisku w Krośnie, a najniższą w Rymanowie-Zdroju (18,2 $\mu g/m^3$) w 2017 r. i jest to jedyna miejscowość, gdzie stężenie PM2,5 nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II." – korekta wynika z poprawienia danych dla stacji w tabeli 1-9.	
		Str. 92, tabela 1-13	Należy zweryfikować wielkości emisji przedstawione w tabeli.		W tabeli stwierdzono istotne różnice pomiędzy wielkościami emisji podanymi w POP w stosunku do danych KOBiZE w przypadku rolnictwa (SNAP 10) dla pyłu PM10: 922,57 Mg (dane KOBiZE), 682,80 Mg (dane POP). Małe różnice również zaobserwowano dla SNAP 03 wynosząca kilka do kilkunastu Mg/rok. Pozostałe różnice w podanych wielkościach emisji są pomijalne.	Uwzględniono – sprawdzono i zweryfikowano dane emisyjne.
		Rozdział 1.5.4, str. 112	Brakuje wielkości emisji z tych źródeł, ich liczby i udziału w wielkości emisji na obszarze strefy, a także nie przedstawiono informacji o sposobie pozyskania danych na temat udziału średnich źródeł spalania w stężeniach zanieczyszczeń – należy to uzupełnić		W rozdziale 1.5.4: „Analiza dotycząca standardów emisyjnych dla instalacji spalania paliw od 1 do 50 MW" przeprowadzono analizę udziału średnich źródeł spalania paliw, przy czym nie wskazano wielkości emisji z tych źródeł, ich liczby i udziału w wielkości emisji na obszarze strefy, a także nie przedstawiono informacji o sposobie pozyskania danych na temat udziału średnich źródeł spalania w stężeniach zanieczyszczeń. Warto także zauważyć, że zaostrzone	Wyjaśnienie - zgodnie z art. 91 ust. 9aa ustawy Poś projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza powinien uwzględnić przeprowadzoną przez zarząd województwa analizę w zakresie potrzeby ustalenia wielkości dopuszczalnych emisji niższych niż standardy emisyjne dla źródeł spalania paliw nie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					standardy emisyjne dla istniejących średnich źródeł spalania paliw będą obowiązywały dopiero od 2025 r. (źródła >5 - <50) i od 2030 r. (źródła (≥1 - ≤5).	mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW. Powyższy zapis nie wymaga wskazania wielkości emisji i liczby źródeł. Za pomocą modelowania matematycznego przeprowadzono analizę wpływu emisji z tych źródeł na jakość powietrza w województwie podkarpackim. W Programie, w rozdziale 1.5.4 uzupełniono informację o sposobie pozyskania danych.
		Str. 115, akapit 2.	Należy przeredagować wskazany tekst w zaproponowany sposób.		Str. 115. akapit 2 tekst: „Obszary przekroczeń dla roku 2018 poszczególnych substancji zostały określone na podstawie wyników pomiarów intensywnych wykonywanych na stałych stanowiskach pomiarowych oraz wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze wykonanych przez IOŚ-PIB dla pyłu zawieszonego PM2,5 – II faza, a dla benzo(a)pirenu wykorzystano jako szacowanie przestrzenny rozkład stężeń tego zanieczyszczenia w 2017 roku.” Proponujemy przeredagować następująco: „Obszary przekroczeń dla roku 2018 w zakresie dopuszczalnego dobowego stężenia pyłu PM10, dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu	Uwzględniono – doprecyzowano opis metod wykorzystanych w ocenie rocznej za rok 2018.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					PM2,5 – II faza oraz docelowego średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu zostały wyznaczone na podstawie wyników pomiarów intensywnych wykonywanych na stałych stanowiskach pomiarowych oraz metody szacowania z wykorzystaniem wyników modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze dla roku 2018 wykonanego przez IOŚ-PIB i modelowania dla roku 2017.” – w celu doprecyzowana metod oceny jakości powietrza za rok 2018.”	
		Rozdział 1.7.1, str. 122-131	Nie należy cytować wielu akapitów z dokumentów strategicznych, wystarczy wskazać precyzyjnie te dokumenty.		We wskazanym rozdziale zbędne jest przytaczanie znacznych fragmentów zapisów Krajowego Programu Ochrony Powietrza w rozdziale 1.8 „Informacja dotycząca możliwych do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza”.	Wyjaśnienie – rozdział 1.7 ma wskazywać możliwe do podjęcia działania zmierzających do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, a więc niezbędne jest zawarcie w nim właśnie tych informacji.
		Rozdział 1.9.1, str. 141, tabela 1-24	Należy zweryfikować dane we wskazanej tabeli.		W zawartość wskazanej tabeli nie odpowiada jej tytułowi, brak w niej bowiem wskaźników monitorowania.	Uwzględniono – tytuł tabeli 1-24 poprawiono.
		Str. 141, 143, tabela 1-24, 1-25	Należy uzupełnić tą część o brakujące informacje, tak jak to wskazano w tekście, aby uzasadnić przedstawione analizy kosztów i skuteczności działań.		W tabeli dotyczącej wykazu wszystkich planowanych działań naprawczych, przedstawiono działanie o kodzie PsInZe pn. „Szczegółowa inwentaryzacja źródeł niskiej emisji (obiektów, w których powinna nastąpić wymiana kotłów na paliwo stałe) w poszczególnych gminach strefy podkarpackiej, w których nie została ona do tej pory	Wyjaśnienie - podstawą opracowania Programu ochrony powietrza jest ocena jakości powietrza za rok 2018 wykonana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W ocenie wyznaczono obszary przekroczeń pyłu zawieszonego

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					sporządzona". Wydaje się, że działanie to powinno zostać wykonane w ramach prac nad programem ochrony powietrza – są to informacje niezbędne do właściwego, rzetelnego określenia harmonogramu działań, kosztów i oszacowania skutków realizacji programu ochrony powietrza, tak aby zaplanowane działania przyniosły oczekiwany skutek. Dodatkowo, jeżeli w ramach programu nie została przeprowadzona inwentaryzacja małych źródeł, to należy zadać pytanie o sposób określenia w następnej tabeli liczby kotłów, które powinny zostać wymienione. Brak tych informacji podważa rzetelność przeprowadzonych analiz dotyczących kosztów i skuteczności działań.	PM10, PM2,5 i B(a)P miedzy innymi na podstawie modelowania wykonanego przez IOŚ jak i baz emisji opracowanych przez KOBiZE. Zarząd Województwa otrzymał bazy danych o emisjach (na podstawie, których wyznaczono obszary przekroczeń), jednak otrzymane dane nie zawierały szczegółowych informacji o komunalno-bytowych źródłach emisji, które były niezbędne do wykonania prawidłowego modelowania i wskazania obszarów przekroczeń. Nie otrzymał również danych dot. udziałów stężeń zanieczyszczeń w obszarach przekroczeń, a więc podstawowej informacji, która wskazuje jakie działania naprawcze należy wykonać by poprawić jakość powietrza na terenie województwa. W tej sytuacji w ramach Programu ochrony powietrza koniecznym było wykonanie

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
						dodatkowego modelowania w obszarach przekroczeń, a w związku z bardzo krótkim czasem na opracowanie Programu koniecznym było wykorzystanie baz emisji przygotowanych na potrzeby wcześniejszych programów, które zostały zaktualizowane i uzupełnione. Jednak wykonanie pełnej, szczegółowej inwentaryzacji emisji powierzchniowej dla obszaru całego województwa jest niemożliwe w okresie 2-3 miesięcy (okres na wykonanie projektu Programu) zarówno ze względu na czas jak i finansowanie. W Programie uzupełniono informację o sposobie szacowania ilości kotłów oraz zestawienie źródeł danych, które wykorzystano do obliczeń.
		Str. 142	Należy przeredagować wskazany tekst w zaproponowany sposób.		Tekst: „W toku analiz scenariuszy działań zmierzających do obniżenia emisji zanieczyszczeń na terenie strefy podkarpackiej założono, że wymiana kotłów powinna odbywać się będzie w dwóch fazach do roku 2022	Uwzględniono – zmieniono zapis zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					(faza I) i do roku 2026 (faza II) (rok zakończenia programu).” trzeba przeredagować następująco: „W toku analiz scenariuszy działań zmierzających do obniżenia emisji zanieczyszczeń na terenie strefy podkarpackiej założono, że wymiana kotłów odbywać się będzie w dwóch fazach do roku 2022 (faza I) i do roku 2026 (faza II) (rok zakończenia programu).” - usunięto słowo powinno.	
		Str. 149, tabela 1-26, 150- 152, tabela 1-29	Należy uzupełnić projekt o tabelę wskazująca ile kotłów, jakiego typu z jakim efektem ekologicznym będzie wymienione w każdym roku realizacji POP’u i powiązać to z osiąganym w wyniku tych działań efektem ekologicznym.		W Tabeli przedstawiono wskaźnik ekologiczny [kg/m^3] dla wymiany ogrzewania z kotła starego na węgiel kamienny na ogrzewanie niskoemisyjne, w odniesieniu do poszczególnych typów kotłów, ich klas i w podziale na poszczególne substancje: PM10, PM2,5 i B(a)P. W kolejnych tabelach przedstawiono także efekt ekologiczny dla poszczególnych gmin, w poszczególnych latach, dla ww. trzech substancji, jednak brakuje informacji z czego te wartości wynikają, czyli ile kotłów planuje się w poszczególnych gminach i kolejnych latach wymienić. Nie da się powiązać danych z ww. dwóch tabel, a przecież jest to informacja niezbędna, aby można było realnie weryfikować postęp w realizacji i następnie raportować go po zakończeniu każdego roku.	Wyjaśnienie – w tabela 1-25 zawiera dane o szacowanej liczbie kotłów, które powinny zostać wymienione na terenie strefy podkarpackiej celem wypełnienia zapisów uchwały antysmogowej do roku 2026, w kolejnych latach.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Rozdział 1.9.4, str. 171, 178	Cały rozdział, niezwykle istotny dla skutecznej realizacji programu ochrony powietrza, wymaga rzetelnej analizy i uaktualnienia, tak aby zawierał dane aktualne i wiarygodne.		W rozdziale pn. „Źródła finansowania działań naprawczych" wśród źródeł finansowania działań naprawczych wskazano Program infrastruktura i środowisko 2014-2020 oraz Regionalny program operacyjny województwa podkarpackiego na lata 2014-2020. Biorąc pod uwagę termin opracowania, przyjęcia i co najważniejsze, obowiązywania opiniowanego projektu uchwały, wyjaśnienia wymaga w jakim zakresie możliwe będzie skorzystanie z tych Programów. Dodatkowo w rozdziale tym znalazły się programy, które już dawno zostały zakończone np. na str. 178, Poprawa efektywności energetycznej. Część 1) LEMUR – Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej – zgodnie z informacją zawartą na stronie NFOŚiGW program został zakończony 30 czerwca 2016 r. W związku z powyższym cały rozdział, niezwykle istotny dla skuteczności programu ochrony powietrza, wymaga rzetelnej analizy i uaktualnienia. O tym, że rozdział ten zawiera prawdopodobnie informacje przeniesione z dokumentów opracowanych kilka lat temu świadczy np. przypis nr 20 na str. 171. („dostęp z dnia 18.10.2016 r.").	Uwzględniono – zapisy w rozdziale 1.9.4. zweryfikowano i poprawiono.
		Rozdział 1.9.5, str. 184, tabela 1-39	Należy zweryfikować i uporządkować listę działań		W tym rozdziale pn „Lista działań nieobjętych programem",	Uwzględniono częściowo – listę

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			przedstawionych w tabeli, ujmując tylko te, które mają rzeczywisty wpływ na poprawę jakości powietrza,		wskazana tabela zawiera bardzo długą listę działań. Nie dokonano ich selekcji ani hierarchizacji, tak aby wskazać najistotniejsze z punktu widzenia realizacji celów programu. W dokumencie jasno stwierdzono, że główną przyczyną występujących przekroczeń jest tzw. niska emisja, tymczasem na liście w tabeli 1-39 znalazła się np. budowa chodników czy wymiana oświetlenia ulicznego.	działań zweryfikowano. Należy jednak wziąć pod uwagę, że na jakość powietrza wpływają nie tylko działania ograniczające emisję z ogrzewania indywidualnego, ale również inne jej rodzaje, w tym istotne jest ograniczanie emisji z komunikacji drogowej.
		Str. 266	Należy dokonać hierarchizacji kierunków działań, wskazać konkretne jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie. Brakuje też uzasadnienia i analizy zasadności realizacji wymienionych kierunków, a także oceny efektów realizacji zaproponowanych działań.		Rozdział pn. „Kierunki i zakres działań" zawiera kilka stron różnych, bardzo ogólnie sformułowanych kierunków działań. Określenie zalecanych działań w takiej formie nie gwarantuje ich realizacji.	Wyjaśnienie – rozdział 1.9.6 nie zawiera działań naprawczych, te zapisane są w rozdziałach 1.9.1 i 1.9.2. Ze względu na możliwość błędnej interpretacji zapisów tego rozdziału został zmieniony jego tytuł na „Przykłady dobrej praktyki w ograniczeniu zanieczyszczeń powietrza".
		Rozdział 1.9.6.2, str. 272	Należy poprawić i zweryfikować treść wskazanego rozdziału.		Cały rozdział pn. „Ocena konieczności zastosowania najlepszych dostępnych technik" wymaga poprawy. Zawarte w nim informacje są nieaktualne. Przywołana została nieobowiązująca już dyrektywa 2008/1/WE i nieaktualne zasady stosowania BAT. Obowiązujące przepisy dotyczące pozwoleń zintegrowanych i konkluzji BAT stanowią transpozycję dyrektywy 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie	Uwzględniono – poprawiono zapisy dot. stosowania BAT.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola).	
		Str. 274	Cały ten tekst wymaga zweryfikowania, gdyż zawiera szereg bardzo ogólnikowych i luźno powiązanych ze sobą informacji. Należy je przeanalizować w kontekście regulacji, które wpłynęły konkretnie na redukcję poziomów zanieczyszczeń, ze względu na przekroczenie których program został sporządzony, i które będą miały zastosowane do rozpatrywanego obszaru. Konieczna jest także ilościowa ocena tej redukcji, tymczasem cały punkt został podsumowany bardzo ogólnym zdaniem: „Jak wynika z powyższych analiz emisja substancji do powietrza ze źródeł zlokalizowanych na obszarze kraju tj.: elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni i innych instalacji będących przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko powinna nieznacznie spadać w kolejnych latach.”		W ww. rozdziale nieaktualna jest następująca informacja: „Działania na rzecz ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko zapisane w Polityce obejmują między innymi wprowadzenie w wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła dopuszczalnych produktowych wskaźników emisji jako narzędzia pozwalającego zmniejszać poziomy emisji SO_2 i NOx, w tym osiągnąć pułapy ustalone w Traktacie Akcesyjnym dla Polski.” Pomimo, że w „Polityce energetycznej Polski do 2030 r.” znajduje się przytoczony wyżej zapis, to trzeba zwrócić uwagę, że jest on już od kilku lat nieaktualny. Pułapy ustalone dla obiektów energetycznego spalania w Traktacie akcesyjnym dotyczyły lat 2008, 2010, 2012, czyli przeszłości.	Uwzględniono – poprawiono zapisy w rozdziale 1.9.6.5.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Rozdział 2, Str. 277, 278	Należy przeredagować i uzupełnić tekst dotyczący sprawozdawczości dodając bardziej szczegółowe informacje., Jeśli w POP'ie poświecono aż 1,5 strony na opis procesu sprawozdawczości, to naszym zdaniem powinno to być opisane bardziej szczegółowo, tak aby było jednoznacznie wiadomo, że jest coroczny oraz po zakończeniu realizacji, obowiązek monitorowania działań realizowanych w ramach POP'ów. Jak również powinno być wskazanie, ze sprawozdanie musi zawierać dane zestawione tabelarycznie wraz z obowiązkiem podawania % wykonania zadania, np. liczby wymienionych kotłów, osiągniętego w wyniku tej realizacji efektu ekologicznego w postaci zmniejszenia wielkości emisji oraz obniżenia poziomu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.		Tekst: „Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza prowadzonych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, Zarząd Województwa podkarpackiego powinien dokonywać co roku szczegółowej oceny wdrożenia Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej, która powinna skutkować ewentualną korektą kierunków i poszczególnych działań naprawczych." trzeba przeredagować następująco: „Na podstawie przekazywanych sprawozdań z realizacji działań naprawczych, a także w oparciu o wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Zarząd Województwa podkarpackiego powinien dokonywać co roku szczegółowej oceny wdrożenia Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej, która powinna skutkować ewentualną korektą kierunków i poszczególnych działań naprawczych." – doprecyzowanie instytucji realizującej PMŚ.	Uwzględniono – zapis poprawiono zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
		Rozdział 2.1, str. 278-280, tabela 2-1	Należy zmienić, urealnić terminy składania sprawozdań przez jednostki realizujące najniższego szczebla w taki sposób, aby możliwe było dotrzymanie terminu składania sprawozdań do zarządu województwa, a następnie do ministerstwa. Terminy składania sprawozdań na różnych poziomach, przez różne jednostki i podmioty nie mogą być takie same!		We wskazanej tabeli, w trzeciej kolumnie podano terminy przekazywania sprawozdań do jednostek/podmiotów i widać, ze te terminy się pokrywają, chociaż dotyczą składania sprawozdań na różnych szczeblach.	Uwzględniono – zapisy w tabeli 2-1 poprawiono.
		Rozdział 3.4, str. 301	W związku z powyższym należy POP uzupełnić o informacje wynikające z analizy rozbudowy sieci ciepłowniczej i gazowej. Wskazanie barier i możliwości rozbudowy tych sieci, oszacowanie kosztów oraz wskazanie źródeł ich finansowania powinno znaleźć się w programie ochrony powietrza ze względu na bezpośredni wpływ na redukcję emisji zanieczyszczeń z sektora bytowo-komunalnego oraz realny wpływ na obniżenie poziomów stężeń w powietrzu.		Wśród działań naprawczych możliwych do zastosowania, które nie zostały wytypowane do wdrożenia wymieniono: „Całkowity zakaz stosowania paliwa stałego w strefie podkarpackiej – odrzucone ze względów społecznych oraz technicznych (brak możliwości zastosowania ogrzewania z systemów centralnych lub ogrzewania gazowego) na dużej części obszaru strefy.” Należy zauważyć, że w ramach prac nad programem ochrony powietrza powinna zostać wykonana analiza możliwości rozbudowy sieci ciepłowniczej i gazowej, gdyż są to działania, których realizacja może znacząco przyczynić się do osiągnięcia celów programu ochrony powietrza.	Nie uwzględniono - rozporządzanie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz.U. poz. 1159) nie nakazuje wykonania analizy możliwości rozbudowy sieci ciepłowniczej i gazowej. Ponadto analiza taka musiałby być odrębnym opracowaniem a nie elementem aktu prawa miejscowego.
		Str. 309, akapit 3	Należy przeredagować wskazany tekst w zaproponowany sposób.		Tekst: „Do obliczeń można zastosować średnioroczną wartość uzyskaną z pomiarów prowadzonych przez Regionalny	Uwzględniono – wskazany zapis poprawiono zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie.” trzeba przeredagować następująco: „Do obliczeń można zastosować średnioroczną wartość uzyskaną z pomiarów realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.” – doprecyzowanie instytucji realizującej PMŚ.	
		Rozdział 4, str. 323, tabela 4-1	Dane zawarte we wskazanej tabeli należy poprawić w sposób wskazany pod niniejszą tabelą z uwagami.		Dane zestawione w tabeli 4-1 zawierają zarówno stwierdzone przekroczenia poziomów alertowych PM10 zaraportowane do Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego przez WIOŚ w Rzeszowie w 2018 r, jak również informacje przesyłane przez Inspektorat o ryzyku wystąpienia takich zdarzeń. Dodatkowo podano niewłaściwą jednostkę przy wartościach stężeń. Dane proponuje się poprawić w sposób przedstawiony w tabeli poniżej.	Uwzględniono – skorygowano dane na podstawie danych PMŚ.
		Str. 324			Polemizować można ze stwierdzeniem, że w odniesieniu do PM i B(a)P „Z powyższego wynika, iż nie ma możliwości zastosowania takich działań krótkookresowych, które byłyby skuteczne i przyniosłyby wymierny efekt ekologiczny.” Dla przykładu, można przewidzieć obowiązkowe zastąpienie opalania domów paliwami stałymi przez użycie ogrzewania elektrycznego w okresach krytycznych – przy ewentualnym	Uwzględniono –zapis zmieniono. Odnosząc się do przykładowego działania krótkoterminowego należy stwierdzić, iż takie działania musza być realne do wdrożenia i kontroli. Musiałby powstać skuteczny system rekompensat, jak i kontroli.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					zastosowaniu rekompensat finansowych.	
		Str. 324	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Tekst „Zakres i rodzaj działań krótkoterminowych oraz sposób postępowania w sytuacji wystąpienia ryzyka przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczenia tego poziomu ogranicza się do działania informacyjnego. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK) powiadamia w sposób zwyczajowo przyjęty o ryzyku przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczeniu tego poziomu.” Ryzyko przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu objęte jest działaniami poziomu I i oprócz benzo(a)pirenu dotyczą również pyłu PM10 i pyłu PM2,5. Działania dotyczące ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych nie są działaniami krótkoterminowymi, które stosuje się w odniesieniu do ryzyka przekroczenia poziomów informowania i alarmowego pyłu PM10. Najczęściej dotyczą one dłuższego okresu w ciągu roku (nawet kilka miesięcy) dlatego działania dla samorządów powinny dotyczyć realizacji działań określonych w Programach ochrony Powietrza.	Uwzględniono - doprecyzowano informacje o działaniach podejmowanych przy poszczególnych stopniach alertów w PDK.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Zakres i rodzaj działań krótkoterminowych oraz sposób postępowania w sytuacji wystąpienia ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu PM10 i pyłu PM2.5 średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu lub przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego głównie dotyczy działania informacyjnego realizowanego przez WCZK. Pozostałe działania realizowane są zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza. Dodatkowo przy wystąpieniu ryzyka przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 wzmagane są kontrole kotłów domowych w zakresie stosowania się do ustawowego zakazu spalania odpadów w instalacjach do tego nieprzystosowanych”.	
		Str. 325, tabela 4-2	Należy dokonać korekty działań w sposób wskazany w kolumnie obok. Ponadto trudno uznać zadanie pn. „Stosowanie się do ustawowego zakazu spalania odpadów w instalacjach do tego nieprzystosowanych.” za działanie naprawcze. To powinno być realizowane przez cały czas, a nie tylko w wyjątkowych sytuacjach.		Proponujemy dokonanie korekty działań: Korekta tytułu: POZIOM I (kolor żółty - ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ docelowego) POZIOM I Działanie SPkInf - korekta działania: Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ docelowego - korekta sposobu działania: Informacje na stronie internetowej o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10,	Uwzględniono – doprecyzowano opis działań przy poszczególnych alertach PDK w celu ujednolicenia postępowania z procedurą GIOŚ.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
			To działanie należy zastąpić jakimś realnie oddziaływującym na jakość powietrza, możliwym do zastosowania lokalnie, jak np. lokalne ograniczenia w ruchu samochodowym: czasowe naprzemienne dopuszczenie do jazdy samochodów osobowych z numerami parzystymi i nieparzystymi.		poziomu dopuszczalnego pyłu PM2,5 lub docelowego benzo(a)pirenu POZIOM I wprowadzenie działania SPkPop - działanie: realizacja zadań określonych w Programie ochrony Powietrza - sposób działania: realizacja zadań przez samorządy zgodnie z przyjętym harmonogramem - rodzaj emisji: emisja powierzchniowa - wykonawca (podmiot realizujący zadanie): gmina - jednostka kontrolna: Zarząd Województwa poprzez sprawozdawczość z realizacji POP POZIOM I Działanie SPkISo -korekta sposobu działania: Wzmożenie kontroli kotłów domowych w tym zakresie przy wystąpieniu ryzyka przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 POZIOM I Działanie SPkIOm Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa). POZIOM II Działanie SPkIIOm	

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa). POZIOM III Działanie SPkIIIOm Korekta sposobu działania: Zalecenie dla mieszkańców strefy – jeżeli jest to możliwe, nie należy stosować paliwa stałego (węgla, drewna) do ogrzewania lub stosować węgiel lepszej jakości. Należy bezwzględnie przestrzegać zakazu stosowania paliw określonych w §6 uchwały nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (uchwała antysmogowa).	
		Str. 328	Należy przeredagować teksty we wskazanych w sąsiedniej komunie akapitach, w zaproponowany sposób.		Sposób postępowania organów administracji i podmiotów korzystających ze środowiska Pkt. 3 zadania GIOŚ: Tekst „-powiadamianie organów o stanie jakości powietrza i wystąpieniu ryzyka wystąpienia lub wystąpieniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych, docelowych i alarmowych substancji w powietrzu,” Proponujemy przeredagowanie tekstu: „powiadamianie WCZK i Zarządu Województwa o ryzyka wystąpienia lub wystąpieniu	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					przekroczeń poziomów dopuszczalnych, docelowych, informowania alarmowych określonych dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu" – ponieważ w przypadku działań krótkoterminowych GIOŚ nie informuje o stanie środowiska a wyłącznie o wystąpieniu poziomów alertowych. Ponadto należy doprecyzować organy informowane przez GIOŚ. Pkt. 6 zadania WCZK: Tekst „- współpracę z podmiotami realizującymi monitoring środowiska" Proponujemy przeredagowanie tekstu: „- współpracę z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska realizującym monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego monitoringu środowiska, poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie" – ponieważ alerty ogłaszane są przez WCZK po otrzymaniu informacji o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych docelowych i informowania alarmowych po otrzymaniu informacji z GIOŚ miejscowego RWMŚ.	
		Str. 330	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Tryb ogłaszania wdrożenia działań krótkoterminowych dla pyłu zawieszonego PM10 w strefie podkarpackiej System informowania społeczeństwa 1. Poziom 1 (kolor żółty) – tekst „istnieje ryzyko przekroczenia poziomu	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10”. Proponujemy przeredagowanie tekstu: „istnieje ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P” – ponieważ powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.	
		Str. 330	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Tekst „1) powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego – poziom 1 żółty” Proponujemy przeredagowanie tekstu: powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego – poziom 1 żółty” - ponieważ powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 330	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Poziom 1 (żółty) Tekst: „Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10.” Proponujemy przeredagowanie tekstu: „Informacja o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P” – ponieważ powiadomienia dotyczą pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P. Tekst: „1. Warunek wymagany do ogłoszenia informacji: wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego (o	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					okresie uśredniania wyników pomiarów 24 godziny lub o okresie uśredniania wyników pomiarów rok kalendarzowy) pyłu zawieszonego PM10." Proponujemy przeredagowanie tekstu: „1. Warunek wymagany do ogłoszenia informacji: wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P" – ponieważ poziom I dotyczy poziomów dopuszczalnych/docelowych pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P." Tekst: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10." Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu docelowego B(a)P" – ponieważ poziom I dotyczy poziomów dopuszczalnych/docelowych pyłu PM10, pyłu PM2,5 i B(a)P."	
		Str. 331	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Rodzaj i stopień powiadomienia dla poziomu 1 (żółtego)-	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					proponowany zakres zmian powiadomienia. b. data, godzina i obszar, na którym wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego/ docelowego substancji w powietrzu pyłu zawieszonego PM10 wraz z podaniem przyczyny tego stanu, – ponieważ zgłoszenie nie dotyczy tylko pyłu PM10 c. zgłoszenie nie dotyczy wyłącznie pyłu PM10, ponadto zgłoszenie dotyczące przekroczenia poziomów dopuszczalnych/ docelowych substancji w powietrzu dotyczy dłuższych okresów czasowych i nie umożliwia przewidzenia zmian stężeń tak jak w przypadku poziomu II i III alertów. d. czas trwania ryzyka wystąpienia przekroczenia, e. uzasadnionym jest wskazywanie grup wrażliwych w alertach poziomu II i III. f. uzasadnionym jest wskazywanie negatywnych skutków zdrowotnych w alertach poziomu II i III.	
		Str. 331	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Poziom 2 (pomarańczowy) Tekst: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.” Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego PM10.”	
		Str. 332	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Poziom 3 (czerwony) Tekst: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska informacji o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.” Proponujemy przeredagowanie tekstu: „2. Termin ogłoszenia powiadomienia: po przekazaniu przez GIOŚ-Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie informacji o ryzyku przekroczenia poziomu alarmowego pyłu zawieszonego PM10.”	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.
		Str. 335, akapit 3.	Należy przeredagować tekst w zaproponowany sposób.		Tekst: „Poziomy dopuszczalne, krótkoterminowe (jedno lub 24-godzinne) są również wartościami określonymi ze względu na negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na zdrowie ludzkie, jednak są to wartości kilkukrotnie niższe niż alarmowe, stąd działania nie muszą i nie powinny być tak rygorystyczne. Natomiast poziomy dopuszczalne i docelowe średnie roczne są wartościami długoterminowymi, na które działania krótkoterminowe będą miały znikomy wpływ, tak więc powinny się ograniczyć do działań informacyjnych.”	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					Proponujemy przeredagowanie tekstu: Poziomy dopuszczalne, krótkoterminowe (jedno lub 24-godzinne) są wartościami określonymi ze względu na negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na zdrowie ludzkie, jednak są to wartości kilkukrotnie niższe niż alarmowe. Poziomy dopuszczalne i docelowe średnioroczne są wartościami długoterminowymi. Na wysokość stężeń długookresowych wpływają poziomy stężeń dobowych i jednogodzinnych w danym roku. Ponieważ w przypadku ryzyka przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu wdrożenie działań krótkoterminowych będzie miało znikomy wpływ, tak więc działania powinny dotyczyć realizacji Programów ochrony powietrza zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz działań informacyjnych.	
		Str. 335, akapit 9.	Należy przeredagować tekst we wskazany sposób.		Tekst: „Powszechnie przyjętym sposobem udostępniania informacji jest Internet. Na stronie GIOŚ www.powietrze.gios.gov.pl dostępne są na bieżąco informacje o jakości powietrza w Polsce oraz w województwie podkarpackim.” Proponujemy przeredagowanie tekstu: Powszechnie przyjętym sposobem udostępniania informacji jest Internet. Na stronie GIOŚ	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.

Podmiot zgłaszający propozycję zmian	Opinia	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga lub wniosek	Treść uwagi/wniosku	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie uwagi/wniosku	Stanowisko Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
					www.powietrze.gios.gov.pl dostępne są: - na bieżąco informacje o jakości powietrza w Polsce oraz w województwie podkarpackim; - krótkoterminowe 3-dniowe prognozy zanieczyszczenia powietrza; - ostrzeżenia- informacje o wysokich stężeniach zanieczyszczeń powietrza w ostatnim czasie. Dostępna jest również darmowa aplikacja GIOŚ na telefony komórkowe „Jakość powietrza w Polsce" dająca możliwość bieżącego dostępu do wyników pomiarów ze stacji monitoringu powietrza PMŚ oraz ostrzeżeń o złej jakości powietrza.	
		Str. 336	Należy przeredagować tekst we wskazany sposób.		Zadania Wojewódzkiego Centrum Zarzadzania Kryzysowego Tekst „- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;" Proponujemy przeredagowanie tekstu: „-współpraca z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska realizującym monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego monitoringu środowiska, poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie" - ponieważ monitoring jakości powietrza będący podstawą ogłaszania alertów wykonuje GIOŚ.	Uwzględniono – doprecyzowano zapisy zgodnie z uwagą.